

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
7. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 21.05.2003. godine s početkom u 11,05 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Poštovani izaslanici, delegati, vaša ekscelencije, poštovani gosti, predstavnici sredstava javnog informiranja, sve vas lijepo pozdravljam i otvaram 7. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednici je nazočno 13 izaslanika što je potrebna većina, a svoj izostanak pravdao je gospodin Ilija Filipović, službeno je odsutan gospodin Vinko Radovanović, na službenom je putu.

Dakle imamo kvalificirano većinu i možemo raditi i donositi pravovaljane odluke.

Za 7. sjednicu predlažem sljedeći dnevni red:

1. Izaslanička pitanja i odgovori,
2. Usvajanje zapisnika 6. sjednice Doma naroda,
3. Izjašnjenje Doma naroda o Izvješću zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o ravnopravnosti i jednakosti polova u BiH,
4. Izjašnjenje Doma naroda o Izvješću zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o odličjima BiH,
5. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o pečatu institucija BiH, po članku 100. Poslovnika Doma naroda -predlagatelj Vijeće ministara,
6. Izjašnjenje Doma naroda o zahtjevu za razmatranje Prijedloga okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH po članku 99. Poslovnika Doma naroda – predlagatelj Vijeće ministara,
7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH – predlagatelj Vijeće ministara BiH, drugo čitanje,
8. Prijedlog zakona o uporabi i zaštiti naziva BiH – predlagatelj Vijeće ministara, drugo čitanje,
9. Informacija o zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 30.6.2002. godine,
10. Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za 2002. godinu,

11. Izvješće Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2001. godinu:
 - a) Parlamentarne skupštine BiH,
 - b) Predsjedništva BiH,
 - c) Vijeća ministara BiH,
 - d) Ministarstva za trezor institucija BiH,
 - e) Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice,
 - f) Ministarstva civilnih poslova i komunikacija,
 - g) Ministarstva vanjskih poslova,
 - h) Ministarstva za evropske integracije,
 - i) Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa,
 - j) Ustavnog suda BiH,
 - k) Državne granične službe BiH,
 - l) Ureda za civilnu avijaciju BiH,
 - m) Arhiva BiH,
 - n) Instituta za akreditiranje BiH,
 - o) Ureda za veterinarstvo BiH,
 - p) Agencije za unapređenje stranih investicija BiH,
 - q) Agencije za statistiku BiH,
 - r) Regulatorne agencije za komunikacije,
 - s) Instituta za standarde i mjeriteljstvo BiH,
 - t) Službe za zajedničke poslove institucija BiH,
12. Finansijsko izvješće Centralne banke BiH za 2002. godinu,
13. Konzultacije o izboru sudaca iz Bosne i Hercegovine u Europski sud za ljudska prava u Strazburu,
14. Zahtjev Vijeća ministara za ispravku tehničke greške u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu,
15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o otvorenom nebu – predlagatelj Predsjedništvo BiH,
16. Davanje suglasnosti za ratificiranje dopune Montrealskog protokola o materijama koje oštećuju ozonski omotač, London 29. lipnja 1990. godine – predlagatelj Predsjedništvo BiH,
17. Davanje suglasnosti za ratificiranje izmjene Montrealskog protokola o materijama koje oštećuju ozonski omotač, Kopen Hagen 25. studeni 1992. godine – predlagatelj Predsjedništvo BiH,
18. Davanje suglasnosti za ratificiranje izmjene Montrealskog protokola usvojene na devetom sastanku stranaka, Montreal 17. rujna 1997. godine - predlagatelj Predsjedništvo BiH,
19. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o prijateljstvu i suradnji između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španjolske – predlagatelj Predsjedništvo BiH,
20. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između BiH i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o unapređenju i zaštiti investicija – predlagatelj Predsjedništvo BiH,
21. Davanje suglasnosti za ratificiranje Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save i Protokola o režimu plovidbe – predlagatelj Predsjedništvo BiH,

22. Davanje suglasnosti za ratificiranje Prijedloga odluke između BiH i Ukrajine o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija – predlagatelj Predsjedništvo BiH,
23. Davanje suglasnosti za ratificiranje trgovinskog sporazuma između BiH i Republike Indije – predlagatelj Predsjedništvo BiH,
24. Davanje suglasnosti za ratificiranje trgovinskog ugovora između BiH i Ukrajine – predlagatelj Predsjedništvo BiH,
25. Davanje suglasnosti za ratificiranje Prijedloga odluke o konsolidaciji duga u Pariškom klubu između Bosne i Hercegovine i Japana – predlagatelj Predsjedništvo BiH.

Ovo je prijedlog. Otvaram raspravu o prijedlogu dnevnog reda. Da li se ko javlja za raspravu o dnevnom redu? Ne javlja se niko.

Ukoliko nema zainteresiranih dnevni red smatram usvojenim i o njemu se glasa sukladno članku 46. Poslovnika Doma naroda.

Znači ko je za ovakav dnevni red? Ko je za?

Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno usvojili predloženi dnevni red.

Prelazimo na prvu točku dnevnog reda.

Ad. 1. Izaslanička pitanja i odgovori

Odgovore na postavljena pitanja dobili su gospodin Tomislav Limov i gospodin Hasan Čengić i gospodin Zoran Spasojević.

Da li su izaslanici zadovoljni odgovorima? Gospodin Spasojević izvolite.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolege poslanici ja, što se tiče ovog odgovora ovo je korektno napisano, da ovo ne postoji način da se iznađe mogućnosti da se ovi obrasci koje sam ja tražio za ovog dotičnog gospodina koji je nažalost umro, Kalajdžić Mladena nađu. Međutim, ja predlažem da nisma u suštini znači, ljudi su se trudili da na neki način odgovore, ali nisu imali mogućnosti.

Ja predlažem pošto je ovo ovoj gospođi koja je supruga od ovoga poginuloga Kalajdžić Mladena da se njoj iznađe neka mogućnost da se nađe, ili da se nađe nekakv način da se ta plata sa tom stručnom spremom koju su imali svi ostali u tom centru u kojem je radio, ili da se nađe neki uporedni sa drugim centrom u smislu tom da se joj da nekakav, nekakva mogućnost da ona može ostvariti svoja prava. Znači ljudi su se trudili, ali ovakav odgovor je imala i ona sama. Znači ne postoji način da se to ni na kakav drugi način riješi.

A ja predlažem da se ta plata koju je ovaj gospodin dotični ostvarivao u periodu od '85. do '91. uporedno nađe sa tom nekom drugom školom, sa tom stručnom spremom ili u toj školi sa, da se ipak pokuša na nekin način udovoljiti ovoj gospođi.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spasojeviću. Gospodin Limov želi. Gospodin Limov izvolite.

TOMISLAV LIMOV

Poštovani gospodine predsjedatelju i dopredsjedatelji, kolege izaslanici, cijenjeni predstavnici Vijeća ministara, Predsjedništva i drugih institucija Bosne i Hercegovine, uvaženi gosti, predstavnici sredstava javog informiranja i stručnih službi, dame i gospodo, ja sam na našoj trećoj sjednici održanoj 25. veljače ove godine ministru pravde gospodinu Slobodanu Kovaču postavio dva izaslanička pitanja.

1. Koje su temeljne karakteristike stanja i odnosa u kaznenim zavodima na području Bosne i Hercegovine i
2. Šta je stvarna istina o stanju u Kaznenom zavodu Zenica u svjetlu nedavne pobune i okolnosti navodnog islamiziranja pojedinih osuđenika rimokatoličke vjeroispovjesti?

Odgovor na moja pitanja utvrdilo je Vijeće ministara 29.4.2003. godine. Dakle 63 dana nakon postavljenih pitanja. Pošto je već postala praksa da se ne poštuju poslovnički rokovi, ja ću ovom prigodom skrenuti pozornost na odredbu članka 121. točka 3. Poslovnika Doma naroda prema kojoj se, citiram, odgovor u pisanom obliku mora dostaviti u roku od 15 dana. Iznimno može se tražiti produžetak roka za idućih 10 dana, citat završen.

Prema tome maksimalan rok je 25 dana. Ukoliko se ovakva praksa nastavi, nama izaslanicama preostaje da sukladno točki 5. članka 121. Poslovnika zatražimo od Kolegija da pitanja na koja tražimo odgovor obvezno uvrsti u dnevni red sljedeće sjednice Doma.

Što se tiče samih odgovora na postavljena pitanja, moram reći da usprkos uvažavanja uloženog truda nisam i ne mogu biti zadovoljan. Naime, moje prvo pitanje odnosilo se na temeljne karakteristike i odnosa u kaznenim zavodima na području Bosne i Hercegovine. Ističem na području države Bosne i Hercegovine. Odgovor je nepotpun i u njemu nema ocjene čak ni stanja u zavodima na području Federacije, a zavodi u Republici Srpskoj se i ne spominju. U međuvremenu dogodila se nova pobuna zatvorenika, ali ovaj put u mostarskom kaznenom zatvoru. Jesu li poduzete mjere prema pobunjenicima u Kaznenom zavodu Zenica bile stimulativne za širenje svojevrsne zatvoreničke revolucije?

U nizu obveza koje stoje pred Bosnom i Hercegovinom na njezinom putu europeizacije i ispunjavanje propisanih standarda u kaznenim zavodima u pogledu

ljudskih prava zatvorenika, prostornih uvjeta, broja zatvorenika, kvaliteta smještaja, ishrane, infrastrukture itd.

Kakvo je stanje u kaznenim zavodima na području Bosne i Hercegovine i šta se mora učiniti da bi u ovim institucijama bili ispoštovani evropski standardi i međunarodne konvencije?

Je li stanje u kaznenim zavodima isto na području Federacije i na području Republike Srpske i ako nije u čemu se ogledaju razlike?

To su moja dva sljedeća pitanja, zbog toga što nisam zadovoljan odgovorom na prethodno citirana pitanja.

Molim ministra pravde da mi u pisanom obliku konkretno odgovori na ova pitanja kako bi njegov odgovor na ranije postavljena pitanja bio cjelovit.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Limov. Pitanje smo uzeli. Gospodin Zrno ima jednu obvezu. Možete biti slobodni. Nastojte što prije se vratiti.

Gospodin, Hasan Čengić, vi ste zadovoljni odgovorom. Dobro.

Evo nas, gospodin Goran Milojević želi postaviti delegatsko pitanje. Gospodine Gorane izvolite.

GORAN MILOJEVIĆ

Zahvaljujem. Poštovane kolege, dragi gosti, na osnovu člana 118. i člana 122. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, podnosim sljedeće delegatsko pitanje:

Članom 3. stav 2.c) Ustava Bosne i Hercegovine regulisano je sljedeće – entiteti će ispuniti sve uslove za pravnu sigurnost i zaštitu lica pod njihovom jurisdikcijom, održavanjem civilnih ustanova za primjenu pravnih propisa koje će raditi u skladu sa međunarodno priznatim standardima, poštujući međunarodno priznata ljudska prava i osnovne slobode iz člana 2. ovog ustava, kao i preduzimanjem drugih odgovarajućih mjera.

S obzirom da su Bosna i Hercegovina i njeni entiteti obavezni da se pridržavaju navedenih konvencija i s obzirom da je sadašnji položaj stanja ljudskih prava penzionera povratnika u Federaciju Bosne i Hercegovine i svih građana koji su ostvarili svoja prava na penziju uplatama penzionog osiguranja na području Federacije Bosne i Hercegovine, od strane Doma za ljudska prava ocjenjen diskriminacijom od strane vlasti Federacije BiH, na osnovu člana 122. Poslovnika Doma naroda tražim da Vlada Federacije BiH u pisanoj formi odgovori na moje sljedeće delegatsko pitanje:

1. Šta je od strane nadležnih organa Federacije BiH urađeno na implementaciji Odluke Doma za ljudska prava kojom je Federaciji naloženo da najkasnije do 10. jula 2003. godine prestane sa diskriminacijom penzionera povratnika u Federaciju Bosne i Hercegovine, odnosno svih građana koji su ostvarili svoje pravo na penziju uplatama penzionog osiguranja na području Federacije i obezbjedi im osnovna ljudska prava – pravno na penziju, pravo na blagovremeno liječenje i zdravstvenu zaštitu, te hoće li Vlada Federacije Bosne i Hercegovine putem nadležnih institucija početi sa implementacijom pomenute odluke Doma za ljudska prava u navedenom roku? Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Milojeviću. Ko se sljedeći želi javiti? Gospodin Spasojević. Gospodine Spasojeviću izvolite.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Pa evo ja želim postaviti jedno pitanje koje je malo delikatno i radi se o meni. Dobio sam od Izborne komisije jedan dopis, a dobio je i gospodin Jukić taj dopis takođe i gospodin Šefik Džaferović predsjedavajući Predstavničkog doma.

Jasno je u Izbornom zakonu rečeno da može se znači jedan čovjek, odnosno jedna individua može obavljati istovremeno najviše dvije javno posredne ili neposredno izabrane dužnosti. Pošto je gospodin Paravac otišao za iz Predstavničkog doma, znači otišao je na drugu dužnosti to mjesto je upražnjeno, na mjesto gospodina Paravca trebalo bi da dođem ja kao izabrani poslanik. Međutim ja imam već mandat ovdje u Domu naroda i sada Izborna komisija iako po zakonu treba da mi ovjeri mandat ona traži mišljenje od vas. Ne znam da li traži od vas kao persone, kao predsjedavajućeg Doma naroda ili traži od ovoga doma mišljenje da se mi ipak izjasnimo o tome. Ne znam o čemu da se izjasnimo ako je zakonom dozvoljeno da to može da se obavljaju istovremeno ove dvije funkcije.

Pa evo ja predlažem da, gospodine Jukiću pošto je to na Vaše ime došlo da to vi malo ili iznesete pred Dom ili da sami vi to razrješite pa da se to jednom razrješi. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spasojeviću.

Evo ja sam informiran da je dopis pomenuti došao juče krajem radnog vremena, tako da ga stvarno nisam još niti proučio, a naravno da ćemo postupiti ovako kako traži gospodin naš kolega Spasojević i nakon što proučimo dopis svakako postupićemo tako na način da ne bi bila bila čija prava, naročito našega kolege uskraćena i što bude do nas učinićemo.

Zahvaljujem. Gospodin Brka. Gospodine Brka izvolite.

OSMAN BRKA

Gospodine predsjedavajući, ja sam postavio dva pitanja i na njih nisam dobio odgovor, a jedno od podcrtavam jer su prošli rokovi oni o kojim je gospodin govorio, gospodin Limov maloprije iz člana 121. stav 3. da ja ne citiram ponovo.

Jer gospodin Dragan Čović, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine nije mi odgovorio u određenom roku. Prošlo je 15 dana, prošlo je 25 dana. Ja ću opet nastojeći da budem vrlo korektan neću insistirati da danas stavimo na dnevni red to pitanje, ali ću to insistirati za iduću sjednicu da zna i gospodin Dragan Čović i da zna Predsjedništvo da će to idućoj sjednici biti na dnevnom redu ako u međuvremenu ne dobijem traženi odgovor. Hvala vam.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Zahvaljujem gospodinu Brki. Ko još želi sudjelovati, postaviti pitanje, ili podnijeti inicijativu?

Budući nema više prijavljenih ja zaključujem ovu točku i prelazimo na drugu točku dnevnog reda. Ona glasi

Ad. 2. Usvajanje zapisnika 6. sjednice Doma naroda

Dobili smo ovaj zapisnik. Jel ima netko ko želi govoriti, nešto ispraviti, dodati?

Niko se ne javlja za riječ. Ja smatram da smo zadovoljni da možemo prihvatiti ovakav zapisnik sa 6. sjednice.

Predlažem da prihvatimo tekst zapisnika kojeg smo dobili.

Tko je za?

Jednoglasno smo prihvatili ovaj zapisnik sa 6. sjednice. Zahvaljujem.

Prelazimo na 3.točku dnevnog reda.

Ad. 3. Izjašnjenje Doma naroda o Izvješću zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o ravnopravnosti i jednakosti polova u BiH

Dobili ste Izvješće zajedničke komisije. Po članku 95. Poslovnika moramo glasovati o Izvješću zajedničke komisije. Izvješće zajedničke komisije je usvojeno na Zastupničkom domu.

Ja dajem Izvješće komisije na izjašnjenje.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili rečeno izvješće.

Sa usvajanjem ovog izvješća Zakon je usvojen u istovjetnom tekstu u oba doma parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i ići će naravno u objavu.

Idemo na 4. točku dnevnog reda

Ad. 4. Izjašnjenje Doma naroda o Izvješću zajedničke komisije oba doma o postizanju sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o odličjima BiH

Dobili ste Izvješće zajedničke komisije. Po članku 95. Poslovnika moramo glasovati o Izvješću zajedničke komisije. Izvješće zajedničke komisije usvojeno je na zastupničkom domu.

Ja dajem na izjašnjenje Izvješće komisije.

Ko je za?

Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno usvojili rečeno izvješće.

Sa usvajanjem ovog izvješća Zakon je usvojen u istovjetnom tekstu u oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i ići će u objavu.

Idemo na 5. točku dnevnog reda.

Ad. 5. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o pečatu institucija BiH, po članku 100. Poslovnika Doma naroda -predlagatelj je Vijeće ministara

Sukladno članku 100. točka 2. Poslovnika Dom naroda odlučuje, Dom odlučuje o zahtjevu da se Zakon razmatra po ovom članku nakon rasprave.

Amandmani se ne podnose. Članak 100. točka 3. Zakona je usvojen u Zastupničkom domu.

Ja otvaram raspravu. Ne javlja se nitko. Ja dajem na izjašnjenje da se Zakon razmatra po članku 100. točka 2. Poslovnika Doma naroda.

Tko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili da se Zakon razmatra po članku 100. točka 2. Poslovnika Doma naroda.

Ja otvaram raspravu o tekstu. Da li se tko javlja za riječ? Dobro, Zakon je vrlo jednostavan, zapravo. Nema prijavljenih za raspravu.

Sada glasujemo o Zakonu.

Ko je za usvojenje ovog zakona? Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatirama da smo jednoglasno usvojili predloženi tekst Zakona. Zakon usvojen.

Idemo na 6. točku dnevnog reda.

Ad. 6. Izjašnjenje Doma naroda o zahtjevu za razmatranje Prijedloga okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u BiH po članku 99. Poslovnika Doma naroda – predlagatelj je Vijeće ministara

Vodi se rasprava da li će se Zakon razmatrati po skraćenom postupku. Zastupnički dom je usvojio zahtjev Vijeća ministara da se skrate rokovi za razmatranje Zakona.

Ko se javlja za riječ? Gospodin Spasojević. Izvolite.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodo predsjedavajući, ja želim samo da pitam da li ćemo nakon izjašnjenja, ako usvojimo po članu 99. odmah raspravljati o ovom dotičnom zakonu, odnosno ići u prvo čitanje ili ćemo samo donjeti odluku da ide po skraćenom postupku, a da imamo mogućnost da postavljamo amandmane?

VELIMIR JUKIĆ

Evo odmah odgovora. Donošenje odluke o načinu rada, odnosno raspravljanje o proceduri ne znači da je Zakon odmah u raspravi. Samo se izjašnjavamo o proceduri. Tajniče jesam li u pravu. Evo, znači ništa više. Jeste. Iako naravno ima pravo onaj ko se javi za riječ govoriti o razlozima, ne razlozima itd.

Hoćemo li. Da li se još netko javlja za riječ ili ćemo pozvati predlagatelja da obrazloži razloge za hitni postupak.

Gospodine ministre Haliloviću izvolite.

SAFET HALILOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, poštovani zastupnici, Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju obaveza je organa vlasti Bosne i Hercegovine. To je jedno od datih obećanja Bosne i Hercegovine po njenom ulasku kao 44-ta članica u Vijeće Evrope.

Utemeljena je pet obećanja koja pojašnjavaju program reforme obrazovanja Bosne i Hercegovine podržano je na sastanku Vijeća za provedbu mira 21.novembra 2002. godine što su potpisali i kao obavezu preuzeli najviši zvaničnici iz Bosne i Hercegovine.

Također je potrebno ubrzati proces usvajanja obrazovnih standarda i normi koje će omogućiti usaglašenost sa ostatkom Evrope i ubrzati proces evropskih integracija. Proces izrade nacrtu ili prijedloga ovog zakona počeo je u februaru 2002. godine. Međunarodni stručnjaci Vijeća Evrope započeli su širi krug konsultacija u Bosni i Hercegovini i predložili početne principe. Prvobitna namjera je bila da se izradi okvirni

zakon o principima obrazovanja i ljudskih prava, a koji se odnose na osnovno i srednje obrazovanje u Bosni i Hercegovini. Isti principi trebaju se odnositi i u zakonodavstvu na entitetskim, kantonalnim nivoima u sljedećoj fazi.

Kompletan Nacrt okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju nastao je kao rezultat rada, a on je dovršen i distribuiran u julu 2002. godine. Nacrt Vijeća Evrope služio je kao osnov za daljnje diskusije organizirane od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice od oktobra 2002. godine. Formirana je nova radna grupa sačinjena od stručnjaka i zvaničnika iz entitetskih i kantonalnih ministarstava obrazovanja. Početkom novembra 2002. godine ponuđen je novi nacrt i radna grupa je odlučila da ga u buduće koristi kao glavni osnov za daljnje diskusije demonstrirajući time i zavidan stepen inicijative izvršne vlasti BiH. Ovaj novi nacrt sadrži sve ključne elemente prvobitnog nacrta Vijeća Evrope, s tim da je opsežniji i detaljniji od početnih 15 došlo se na 60 članova.

Ministarstvo civilnih poslova preuzelo je u januaru 2002, poslije Zakona jel o Vijeću ministara, u januaru 2002. godine, dakle preuzelo je dužnosti Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice iz oblasti obrazovanja. Tekstualna dorada dakle ovog zakona nastavljena je sve dok krajnja verzija teksta nije proslijeđena Vijeću ministara 28. marta 2003. godine. Prijedlog ovog zakona rezultat je pažljivo obavljenih konsultacija sa vlastima na svim nivoima, naročito putem predstavnika u radnim grupama, ministarske radne grupe, radne grupe OSCE-a, radne grupe SSMS-a itd. i ostalim nosiocima aktivnosti u oblasti obrazovanja, kao što su sindikati nastavnika prosvetnih radnika, administrativnih radnici, roditelji, međunarodne organizacije koje se bave obrazovanjem. Svi su oni bili konsultirani, uključeni u rad od samog početka.

I na kraju samo da podsjetim na ovaj dokument iz koga proizilazi ova naša obaveza, a to je jel reforma obrazovanja iz novembra 2002. godine kao briselska obaveza gdje se kaže u obećanju broj 5. – implementiraćemo Zakon Bosne i Hercegovine o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama kako je propisano obavezama koje smo prihvatili po pristupanju u Vijeću Evrope i implementirati ljudska prava i obrazovne i principe utvrđene ovim pristupanjem, te usvajati zakone u entitetima i kantonima koji su sukladni ovom zakonu. Parlamentu Bosne i Hercegovine ćemo dostaviti Zakon Bosne i Hercegovine o obrazovanju u osnovnim i srednjim škola najkasnije od 15. siječnja 2003. godine. A na usvajanje najkasnije do 24. travnja 2003. godine i provedbu do sredine 2003. godine.

Vijeće ministara po propisanoj proceduri usvojilo je ovaj prijedlog zakona i uputilo naravno ovom tijelu na usvajanje. Smatra se da je, zaključak je da konkonzusom donesena je ta odluka smatrajući da član 99. omogućuje dakle ubrzniji proces donošenja ovog zakona, ali isto tako i mogućnost eventualnih intervencija jer određenih različitih mišljenja naravno uvijek ima u određenim rješenjima. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu ministru Haliloviću.

Čuli smo razloge i obrazloženje zašto se predlaže da se ovaj zakon razmatra po skraćenoj proceduri.

Da li neko želi još govoriti o ovom pitanju? Ne vidim prijavljenih.

Ja dajem na glasanje, na izjašnjenje glasovanje da se Zakon razmatra po skraćenom postupku.

Ko je za?

Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za usvojili zahtjev Vijeća ministara da se Zakon o Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju Bosne i Hercegovine razmatra po članku 99. Poslovnika Doma naroda, odnosno skraćenoj proceduri.

Prelazimo na 7. točku dnevnog reda.

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH – predlagatelj Vijeće ministara BiH, drugo čitanje

Dom je na 6. sjednici usvojio Zakon u prvom čitanju. Sada je drugo čitanje.

Amandmana na ponuđeni zakon nije bilo.

Zastupnički dom je usvojio Zakon s amandmanom na članak 10.

Nadležna komisija je usvojila amandmane izaslanika Ilije Filipovića na članak 3. Zakona.

U drugom čitanju vodi se rasprava o amandmanima i glasuje se o Zakonu.

Budući da nije bilo podnesenih amandmana sukladno članku 89. Poslovnika, odmah prelazimo na izjašnjavanje o Zakonu.

Da li se neko javlja za riječ, za raspravu? Imamo li predstavnika predlagača?

Na zadnjoj sjednici je bio predstavnik predlagača. Amandmana nema. Međutim, ipak smatram da je bilo korektno, a i potrebno sukladno našem zaključku da se o svim razmatranim materijalima obavezno pojavljuje i predstavnik predlagača.

Ja predlažem da glasujemo o Zakonu.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo sa 11 glasova za usvojili predloženi tekst Zakona.

Budući da je Zakon u domovima u različitom tekstu trebamo osnovati zajedničku komisiju za usaglašavanje teksta Zakona. Imamo li prijedlog ove komisije.

Na zadnjoj sjednici Doma, bili smo dogovorili jedan princip pa da ga se držimo. Dakle ko je sada na redu po onom našem dogovoru za ovu komisiju.

Mislim da je na redu gospodin Radović, Nade Radović, gospodin, mislim da je gospodin Hilmo na redu, niste, niste Hilmo. Gospodin Hilmo i gospodin, Ante ko od vas nije bio? Limov mislim da nije bio, Tomislav. Gospodin Tomislav Limov.

Evo ja ću ponoviti dakle, gospodin Nade Radović, gospodin Hilmo Neimarlija i gospodin Tomislav Limov su članovi Komisije za usuglašavanje teksta ovoga zakona.

Uradiće oni to vrlo brzo, ja se nadam. Evo izjasnimo se o Komisiji.

Ko je za? Dobro. Zahvaljujem.

Većinom glasova utvrdili smo da je imenovana Komisija u rečenom sastavu. Zahvaljujem.

Prelazimo na 8. točku dnevnog reda. Ona glasi

Ad. 8. Prijedlog zakona o uporabi i zaštiti naziva BiH – predlagatelj Vijeće ministara

Zakon je u prvom čitanju usvojen u prethodnom sazivu. Sada je drugo čitanje.

Na temelju zaključka Doma naroda Zakon je ponovno razmatrala nadležna komisija. Dobili ste izvješće nadležne komisije. Amandmana na ponuđeni zakon nije bilo. Zastupnički dom je usvojio Zakon u predloženom tekstu.

Ja otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Nema prijavljenih. Zatvaram raspravu.

Prelazimo na glasovanje o Zakonu. Glasujemo o Zakonu.

Ko je za usvajanje ovog zakona? Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za usvojili ovaj predloženi zakon.

Idemo na 9. točku dnevnog reda.

Ad. 9. Informacija o zaduženosti Bosne i Hercegovine na dan 30.6. 2002. godine

Informaciju je dostavilo Vijeće ministara. Dobili ste izvješće nadležne komisije. Zastupnički dom je primio Informaciju k znanju.

Ja otvaram raspravu o ovoj informaciji. Ko se javlja za riječ?

Mislim da je ovo važna točka i ja bih zatražio da neko u ime predlagача se obrati i dodatno nas informira i obrazloži ovu informaciju. Izvolite.

JUSUF KUNALIĆ

Uvaženo predsjedništvo, poštovani zastupnici, poslanici i ostali prisutni, kada je riječ o kada govorimo općenito i ino zaduženosti odna se uvijek postavlja pitanje da li smo prezaduženi, odnosno koliko smo zaduženi. Da bismo mogli na to složeno pitanje odgovoriti mi moramo naše ino zaduženje sagledati sa više aspekata, posebno u

kontekstu makro pokazatelja, zatim moramo sagledati strukturu duga i moramo sagledati uslove pod kojima je ta zaduženost sačinjena.

Ja ću sada pokušati ove ključne pokazatelje iznijeti kako bi se stekla slika o zaduženju. Da odmah naglasim mi imamo podatke o zaduženosti sa 31.3., međutim, obzirom da su ovdje, da se mora poštovati procedura, znači podnosimo izvještaj o ino zaduženosti sa 30.6.2002. s napomenom da zaduženost nije doživjela nikakve krupnije promjene, da je ona i sada na tom nivou i da je na tom nivou bila i 31.12.

Prema tome, ukupna zaduženja, vanjska zaduženost Bosne i Hercegovine prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo financija i trezora iznosi KM 4.049.818.000,00. To je ona stvarna zaduženost. Efektivna zaduženost, a ukupno ugovoreni krediti, na pomenuti dan, znači na dan 30.6.2002. godine iznosili su 5.247.229.000,00. Za nas je bitan ovdje ovaj pokazatelj koliko je iskorištenost kredita, znači to je 4 milijarde.

Sledeće što bi moglo oko ovog zaduženja biti interesantno to je odnos strukture duga. U ovom ukupnom zaduženju sadržan je dug do 2.4.'92. i mi koristimo termin stari dug i te novi dug od 15.12.'95. Na staro zaduženje otpada 59%, dok je novo zaduženje iznosi 41%.

Sledeće što bi bilo interesantno ovdje o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine po entitetima i ono izgleda ovako. Federacija BiH u novom dugu učestvuje sa 73,7%, Republika Srpska sa 26,3%. Kada je u pitanju stari dug Federacija učestvuje sa 59,6%, Republika Srpska sa 40,4%.

Sada bih samo u najkraćim crtama napomenuo zbirno zaduženje po kreditorima. Kada je u pitanju stari dug, to je Pariški klub, Londonski klub, Svjetska banka i ostali, a kada je u pitanju novi dug kreditori su Evropska investiciona banka, Svjetska banka AIDA, Saudijski fond za rekonstrukciju i razvoj, MMF, Vijeće evropske razvojne banke IBD evropska zajednica i ostali dužnici. Znači sada smo dobili iznjeli pokazatelje o osnovnom dugu. Sada kada navodim one koje sam ja najavio makroekonomske pokazatelje našeg duga, mi smo sačinili pregled najvećih dužnika u 2000. godini u Svijetu.

Prvi pokazatelj kojim se mjeri stepen nivo zaduženosti jedne zemlje je odnos vanjskog duga i društvenog proizvoda. U Bosni i Hercegovini u 2000. vanjski dug u odnosu na godišnji društveni proizvod iznosio je 52%, a u 2002. godini to je 46,8%. Opšte je pravilo da ako je zaduženost do 40% da se ta zaduženost u odnosu na društveni proizvod smatra se da je ona u granicama. Međutim ovaj pokazatelj dalje treba posmatrati u odnosu na izvoz, u odnosu na zaduženost po broju stanovnika i na niz drugih pokazatelja. Ja ću sada samo navesti da je Hrvatska zadužena u 2000. godini bila u odnosu na društvo, vanjski dug u odnosu na društveni proizvod iznosio 63% i da je kod većine zemalja u tranziciji kreće se između 40 i 50%.

Može se generalno reći da po ovim pokazateljima Bosna i Hercegovina spada u red srednje zaduženih zemalja. Jedino joj je zaista nepovoljan pokazatelj kada se

posmatra vanjska zaduženost u odnosu na izvoz. Znači od ovih makro pokazatelja ekonomska politika bi trebalo djelovati u tom pravcu da se poboljša izvoz tako da bi stanje duga bilo podnošljivo.

Jedna od sledećih nepovoljnosti ovog našeg zaduženja ogleda se u tome da u strukturi potrošnje duga tako da je dug, novi dug krediti za investiranje infrastrukture na njih otpada 493 miliona. Krediti za investiranje u privredne djelatnosti 303 miliona. Krediti za javnu budžetsku potrošnju 938 miliona. Ja bih samo napomenuo da je ova struktura posljedica ratnih prilika u našoj zemlji, a da bi buduća zaduženja morala biti isključivo po kriteriju da projekti koji se finansiraju iz zaduženja da projekti vraćaju kredite.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Kumaliću na evo dodatnim informacijama i ocjenama, jer o ovoj informaciji imamo neke i u našem izvješću, ali ovo je pojašnjenje dakle šta se smatra i kako ocjenjuje kada je dug u granicama hajmo reći normalnog, kada je prezaduženost u usporedbi sa određenim kriterijama i pokazateljima.

Ko se javlja? Gospodin Spasojević. Gospodine Spasojeviću izvolite.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Evo gospodine predsjedavajući ja u ime Komisije za finansijske i administrativne poslove koja je raspravljala ovu informaciju i koja je baš detaljno gospodin koji je sada bio, on je detaljno nama obrazložio. Ali ja lično mislim da smo mi ipak zadužena prilično zemlja i da idemo nekim putem koji nije dobar. I ovo što je gospodin na kraju rekao da naša buduća zaduženja treba da bude za one projekte koji će moći da vrate dug i to treba da bude naša politika u Bosni i Hercegovini, odnosno da ona zaduženja koja su se odnosila na javnu potrošnju budu prošlost i da se više nikada na njih i ne spominjemo, nego da i javnu potrošnju pokušavamo mi sami da realizujemo, a sva buduća zaduženja da budu usmjerena ka projektima koji će biti mogući da oni sami vraćaju ta zaduženja koja nisu nimalo mala.

Kao što vidite ja posmatrajući tamo onu tabelu mi smo zaduženi da 2038. godine po parametrima nekim, prosječno kada se uzme negdje između 180 i 260 miliona godišnje. To je prilično veliki novac za ovu državu i mislim da posebno treba da obratimo pažnju što se tiče izvoza da stimuliramo proizvodne znači, proizvodna preduzeća koja su okrenuta izvozu i da njima dajemo prednost u svim ovim daljim događanjima koja će biti i to treba da bude naš dugoročni plan, s tim što treba da vidimo da pokušamo da preko Savjeta ministara ograničimo naše tržište, jer mi uvozimo sve i svašta, da taj uvoz malo reduciramo, da se više baziramo na proizvode koje mi možemo sami da proizvedemo. Evo ja gledajući ovu prirodnu vodu koju ovdje sada i mi imamo ispred nas i drago mi je što je ta voda ovdje na našim stolovima. Da nije voda iz Slovenije ili iz nekih drugih susjednih nama zemalja koje pokušavaju da nama samo daju svje proizvode, a naše proizvode koje mi imamo, koji su takođe mislim da su isto vrlo kvalitetni i vrlo zdravi

nikada i ne pomišljaju da u svoju zemlju, odnosno u EU da pokušamo da ih mi izvezemo zbog toga što nemamo niz faktora koji bi mogli da dovedu do toga. A to su tzv. jusevi ISO 9001, ISO 9002 itd. tako da se mi moramo bazirati što se tiče ovoga otvorenosti uvoza da tu malo reduciramo stvari i mislim da ćemo ići dobrim putem i da se ograničimo na buduća zaduženja koja će biti projekti isključivo, isključivo projekti koji će biti okrenuti izvozu.

Naša komisija je ovo raspravljala i primila k znanju ovu informaciju i upućuje Domu naroda na dalju podršku i dajemo znači prijedlog da se ovaj informacija usvoji. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spasojeviću. On u ime radnih tijela ovo obrazlagao. Naravno dao je neka svoja viđenja.

Ko još želi sudjelovati u raspravi o ovoj informaciji? Gospodin Milojević. Izvolite.

GORAN MILOJEVIĆ

Poštovane kolege evo ja se slažem sa ovim prijedlogom gospodina Spasojevića. Ja bih iskoristio ovu tačku dnevnog reda i ovo naše današnje zasjedanje da pokušam da pozovem potrošače u Bosni i Hercegovini da kupuju domaće proizvode. Dakle u kontekstu ove priče o čemu je on govorio, jer mi smo ustvari nepismeni kao potrošači. Ako imamo kvalitetnu vodu kao što je ova koja stoji pred nama, naravno da trebamo nju kupovati.

Takoše bi dao jednu sugestiju institucijama našim, odnosno Savjetu ministara da ubuduće znači kada se budemo zaduživali novim kreditima da se ti krediti usmjeravaju u proizvodnju, a ne u potrošnju kako je do sada često bilo.

S obzirom da Centralna banka Bosne i Hercegovine vodi monetarnu politiku, takođe evo ja apelujem da, tražim od Centralne banke ekonomske mjere koje će dakle unaprijediti proizvodnju u Bosni i Hercegovini. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Milojeviću. Ko se dalje želi javiti?

Evo ako se niko ne javlja ja ću nekoliko svojih razmišljanja reći. Naime ovo je zbilja vrlo interesantna tema i o ovoj temi se može pričati vrlo dugo i široko i o njoj govoriti sa svih više zapravo aspekata. Međutim ja smatram ove ocjene koje ovdje iz ovog iz ove informacije vidimo i čitamo ove brojke, dakle govore da je Bosna i Hercegovina srednje po najvažnijim mjerilima i kriterijima makroekonomske politike pokazateljima srednje zadužena zemlja.

Ja smatram da je to dobro, međutim postavljam pitanje da li je najbolje takvo rješenje, odnosno takvo stanje. Naravno i nisam stručnjak iz ove oblasti. Međutim, isto tako smatram da bi bilo dobro i korisno da se možda organizira, možda se i organizira, ja ne znam da jeste, ali ja ako nije, preporučam da se organizira okrugli sto, savjetovanje, seminar ili ne znam ni ja kolokvij na ovu temu. Dakle da stručnjaci eminentni iz naše države i ne samo iz naše države može i Svijeta, porazgovaraju o ovoj temi. Jer ovo je jedna od najbitnijih tema kako se postaviti po ovom pitanju i da li recimo jedna drugačija politika i pogled na ovu temu može biti koristan Bosni i Hercegovini. Mi znamo i svi čitamo, a živimo ovdje, ne trebamo puno ni čitati, vidimo, osjećamo da je u Bosni i Hercegovini problem investicija, da je u Bosni i Hercegovini stvarno problem da se ništa nanovo ne gradi i ne počinje graditi nažalost. Vidimo da su neke druge zemlje u tranziciji odlučuju za drugačiju politiku u ovoj oblasti. Ja se ne usudim reći da li je to dobro ili loše, ali očito ima pokušaja, odnosno opredjeljenja da se ide u zaduženje da bi se pokrenule investicije koje kasnije trebaju se dakako vratiti kao opće dobro u smislu zapošljavanja, otvaranja i stvaranja preduvjeta za povećanje proizvodnje i ukupnog prihoda u državi.

Ja nisam sasvim siguran da je ovo najbolji put, dakle jedan hajmo reći restriktivna politika i jedno zaziranje od zaduživanja. Ja osobno smatram da o ovome treba porazgovarati vrlo stručno i onda, naravno tu se treba uključiti vrlo aktivno naša vlada, resorno ministarstvo koje smo sada evo i dobili i tek stasava itd. i da vidimo šta i kako raditi. Jer bez investicija nema zamaha, nema povećanja proizvodnje, nema novog zapošljavanja, a mi smo rekli da nam je glavni problem mali broj zaposlenih, male investicije i zato ja evo jedno svoje razmišljanje odavde sa ove govornice iznosim i govorim i pozivam da se stvarno o ovom problemu razgovara kvalitetno, stručno, kritički i da se vidi šta je i kako kud krenuti. Vrijeme nam ističe, a mi smo otprilike tapkamo na mjestu. I zato evo ovo je bila samo prilika da ja rekнем šta ja mislim i smatram da je potrebno da se o ovome porazgovara, jer stanje zadržavati kakvo je za nas nije dobro. Jer ovo stanje u kojem mi živimo nije dobro. Općeg siromaštva, vrlo niske proizvodnje, vrlo malog džidipija, vrlo malog prihoda po glavi stanovnika, jednog od najnižeg u Evropi itd. itd.

Dakle ja smatram da je ovo pitanje vrlo, vrlo bitno i važno i da o njemu treba stvarno porazgovarati i evo rekao sam vrlo stručno, kritički čut, oslušnuti šta je to, angažirati ako treba, a siguran sam da treba i strane stručnjake i onda odrediti koji je to put i pravac kada je u pitanju zaduživanje naše države kako i ići dalje.

MUSTAFA PAMUK

Zahvaljujem. Gospodin Hilmo Neimralija.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Hilmo Neimralija. Izvolite.

HILMO NEIMARLIJA

Cijenjeno predsjedništvo, kolege poslanici, gospodo iz Vijeća ministara, iz medija, iz Predsjedništva i drugih institucija. Kolege Spasojević i Milojević potakli su me da izađem i nastavim se na određeni način na izlaganje kolege predsjedavajućeg. Ali, sam dužan zato da izrazim neko, da kažem da sam zapravo očekivao danas da će nas Predsjedništvo upoznati sa inicijativom koja je, preko medija sam samo upućen o njoj, sa federalnog Parlamenta otišla i u javnost i koliko znam upućena je i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na način poziva, ili apela ili zahtjeva. Nisam sada siguran da ću izabrati pravi izraz da kupujemo domaće, da se okrenemo domaćim proizvodima.

I dakle izašao sam da na liniji, dijeleći naravno mšljenje koje smo čuli od kolega predložim Kolegiju da u dogovoru sa Kolegijom Predstavničkog doma, a ko je već stigla ova inicijativa iz Predstavničkog doma federacije, ako nije dobro. Treba vidjeti, u medijima je bilo da je upućena i nama da se razmotri forma i sadržaj i našeg očitovanja o ovom izuzetno važnom pitanju, a čiju važnost uopće ne moramo potencirati, niti naglašavati.

Ja bih samo dodao dakle, nastavivši se na ovo što je gospodin Jukić govorio da postoje dva odgovora koji su na prvi mah međusobno suprotstavljani i uzajamno se isključuju po kojima nemaproizvodnje bez potrošnje. Jedno je novi kao američki odgovor ili kao odgovor kao američke ekonomije. Drugi je nešto stariji ovaj kontinentalin, evropski po kojemu nema napretka, generalno pa ni proizvodnje bez štednje. Tu znamo ovaj protestanski dua skeze proizvodnje, ali i štednje. Međutim, nema nikakve dvojbe da proizvodnja ili razmaha proizvodnje nema bez potrošnje, a mi smo kao društvo imajući u vidu ovo što smo dobili sa ovim informacijama relativno, relativno zaduženi, ali svi znamo da smo društvo koje je vrlo ubrzano se pretvara u potrošačko društvo koje za ovu potrošnju ili za ovaj ubrzani, ja bih rekao, ubrzano povećanje potrošnje nema odgovarajući rast domaće proizvodnje.

I bojim se da nesrazmjer ovih pokazatelji o našem dugu, naravno iz čitavog niza, jako puno razloga ne prezentiraju valjanost. Mi smo mnogo više potrošači nego proizvođači, i taj razmjere ove, ovog nesuglasja ja bih rekao i ovaj informacija o našem dugu i objektivni pokazatelji duga valjano reprezentiraju.

Stoga dakle ovaj predlažem, posežući za drugim razlozima da KOlegij našeg doma u dogovoru sa Kolegijem Predstavničkog doma razmotri formu našeg poziva ili apela, ili pridruživanja, ili priključivanja pozivu koji je već iskazan u federalnom Predstavničkom domu federalne Skupštine, a kojim bi zapravo i mi sa svoje strane pozvali evo da kažem domaće potrošače da se okrenu koliko je tomoguće domaćim proizvodima i da time damo svoj doprinos povećanju domaćoj proizvodnji. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Neimarliji. Ko se još želi javiti za riječ? Dobro.

Evo mislim da je, da možemo ovo sažeti kratko. Gospodin Neimarlija je imao jedno vrlo znači konkretnu inicijativu, a to je da se Kolegiju našega doma i Kolegiju Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine uputi dakle prijedlog, odnosno inicijativa da se za jednu od naših narednih sjednica krene sa prijedlogom jedne deklaracije ili poziva u kome bi se ukazalo na potrebu da mi kupujemo, dakle da, za našu javnost da se kupuje domaći proizvodi i na taj način potiče domaća proizvodnja.

Mislim da je ovo interesantno i ja mislim da trebamo prihvatiti ovu inicijativu i uputiti je evo kao što je rečeno znači Kolegiju jednog i drugog doma našeg parlamenta.

Dobro. Da li se slažete. Gospodin Mustafa Pamuk. Izvolite.

MUSTAFA PAMUK

Uvažena gospodo ova inicijativa jeste dobra, međutim, ja sam osoba koja misli da u ovom momentu razvoj Bosne i Hercegovine posebno u monetarnom sistemu i opredjeljenju u monetarno finansijskom sistemu ustvari drža međunarodne institucije i one dopuštaju Bosni i Hercegovini da se zadužuje i da se razvija onoliko koliki joj je bruto nacionalni dohodak, odnosno u ovisnosti od njenog platnog bilansa sa inozemstvom.

Ja sam prije zato da ovdje razgovaramo o tome da našoj domaćoj pameti pokušamo sugerirati da što prije i što kvalitetnije radi na standardizaciji bosanskih proizvoda, na standardizaciji bosanske proizvodnje da bi na taj način mogli, doveli Bosnu i Hercegovinu da njeni proizvodi nađu mjesta na tržištima Evrope i diljem Svijeta i tako doprinesu prilivu deviznih sredstava, odnosno prilivu nekakvih, prilivu uopće bogatstva u Bosnu i Hercegovinu. Znate kada govorimo o nekakvim idejama koje na izvjestan način reduciraju stvari i gube onaj ekspazionistički dio, meni baš to nije u redu. Više bih volio da razmišljamo o tome kako će Bosna i Hercegovina razviti proizvodnju i koju proizvodnju s kojom će ući u Evropu.

Tačno je recimo da, analizirajući evo ove i svjetske izvještaje da Bosna i Hercegovina jeste jedno od najkvalitetnijih područja kada su u pitanju vode. To je jedan od rijetkih zagađenih prostora, jedan od mogućih izvoznih programa. Međutim u Bosni i Hercegovini se niti investira, niti nešto značajnije daje na afirmaciju tih. Mali pokušaji koji su pokazali, samo pokazali i Svijetu i nama u Bosni i Hercegovini da bosanski proizvodi mogu naći prođu, prodaju na svjetskom, odnosno evropskom tržištu jeste i ta naša oaza koja je napravila znatne poslove, međutim oaza nema finansijskih sredstava, odnosno bankarski sistem i uopće finansijski sistem u Bosni i Hercegovini nije podešen tako da služi, odnosno da forsira razvoj.

Prema tome, ja mislim da je to jedan od pravaca u kojem treba da djeluje Vlada, odnosno Ministarsko vijeće, a bili smo tamo svjedoci kada nam je ovdje za ovom govornicom govorio ovaj direktor ove banke je li, ove narodne banke naše, gospodin Kol šta sve treba da uradimo, kako treba da uradimo i od toga da će zavisiti uglavnom razvoj i pravci razvoja u Bosni i Hercegovini. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Pamuku.

Evo ja ću ponoviti kratko. Znaće predlažem da inicijativa od gospodina Neimralije ide ka Kolegijima oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u smislu poziva, odnosno izrade jedne deklaracije koja bi bila poziv našim dakle građanima Bosne i Hercegovine da kupuje domaće proizvode i na taj način pomažu domaću ekonomiju.

Ko je za ovakav prijedlog zaključka?
Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za usvojili zaključak za upućivanje inicijative kolegijima oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u vidu deklaracije sa pozivom da se kupuju domaći proizvodi kako bi se pomoglo domaćoj privredi.

Sada bih pozvao da se izjasnimo o ovoj informaciji.

Ko je za usvajanje ove informacije?
Ko je za? Usvajanje i primanje k znanju informacije?

Konstatiram da smo jednoglasno primili na znanje ovu informaciju i time završili sa ovom tačkom dnevnog reda i prešli na

Prelazimo na 10 tačku dnevnog reda, a to je

Ad. 10. Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za 2002. godinu

Dobili ste Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za 2002. godinu. Dobili ste izvješće nadležne komisije. Zastupnički dom je usvojio ovo izvješće.

Ja otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Ko se javlja za raspravu?
Ima li neko u ime. Gospodin Spasojević želi govoriti. Gospodine Spasojeviću izvolite, pa ćemo kasnije.

Ima li u ime izvjestitelja potrebe? Izvolite gospodine. Gospodine Spasojeviću iza.
Gospodin glavni revizor Miletić. Gospodine Miletiću izvolite.

MILETIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dopredsjedavajući, uvaženi izaslanici, dame i gospodo. Sukladno zakonskoj obvezi Ured za reviziju je dužan podnijeti izvještaj o poslovanju za

predhodnu godinu do 31.3. Ovaj izvještaj koji pred vama obuhvaća aktivnosti u protekloj godini se iznosi da se izvršene revizije 20 institucija na razini Bosne i Hercegovine i to čini više od 95% administrativnog dijela proračuna i izvršio prethodnu reviziju institucija za 2002. godinu.

Ovi izvještaji su dostavljeni Parlamentarnoj skupštini i Predsjedništvu krajem mjeseca sedmog prošle godine. Međutim zbog izbora i zbog kašnjenja procedura oni se tek sada nalaze na dnevnom redu i sljedeća točka ovog dnevnog reda.

Izvještaji su uglavnom dobro popraćeni od strane medija i najviše od tiskanih medija. Dobro su ocjenjeni u javnosti što doprinosi daljem razumjevanju uloge javne revizije u jačanju demokratskih procesa, smanjenju korupcije i boljem upravljanju javnim novcem. Kao punopravni članovi međunarodne organizacije vrhovnih i revizorskih institucija Intosain nastavili smo primjenu Intesai revizorskih standarda te sudjelujemo u zajedničkim aktivnostima koje organizira ova, poznata međunarodna institucija koja je priznata i od UN-a.

Što se tiče financiranja Ureda za prošlu godinu moram vam istaći da je ona ostala na razini iz 2001. godine što je usporilo razvoj institucije naše, a svakodnevno vidimo da se povećava broj institucija na razini države, a i postojeće institucije se šire i razvijaju.

Tijekom protekle godine nastavljena je suradnja sa švedskim državnim revizionim uredom koji pruža podršku institucionalnoj izgradnji kapaciteta Uredu za reviziju BiH. To je jedan od najuglednijih ureda na Svijetu i što je garancija da ćemo usvojiti suvremena znanja i prakse iz oblasti državne revizije.

Na kraju bih zamolio ovaj visoki dom da podrži neovisnost ureda sukladno Rimskoj deklaraciji kao najznačajnijem međunarodnom dokumentu koji regulira oblasti javne revizije kako bi Ured u potpunosti mogao izvršiti svoje zakonske obveze i doprinjeo u razvoju demokracije i napretku društva u cjelini. Toliko.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Miletiću, generalnom revizoru. Gospodin Spasojević. Gospodine Spasojeviću izvolite.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Ja u ime Komisije ponovo. Komisija je takođe raspravljala Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju i finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za 2002. godinu i izuzetno je zadovoljna ovim izvještajem, s tim što sam čuo sada da pokrivenost svih institucija bila je na nivou 95% budžetskog novca koji je trošen.

Ja smatram da revizija treba da obuhvati 100% sve institucije koje su prikopčane, odnosno koje su na budžetu da ih nepristrasno i neovisno od znači od bilo koga da prođu kroz reviziju i smatram da ovo što je gospodin Miletić govorio da reviziju moramo

ojačati ako želimo pravu istinsku stabilnu državu koja će funkcionisati bez korupcije i bez kriminala, bez malverzacija koje nas kao državu koja prolazi kroz stanja u kojima nastojimo da se od svih ovih anomalija što više odmaknemo.

Moramo znači ojačati ovu reviziju i ja predlažem, ja dajem podršku gospodinu Miletiću da se obrati, znači posebna pažnja, s tim što ta revizija mora biti znači nepristrasna i potpuno neovisna od bilo koga. Da samostalno znači vrlo stručno da i ukaže na svaku mogućnost nepravilnog rada u bilo kojoj instituciji Bosne i Hercegovine, jer samo tako možemo ići naprijed.

Ova komisija je ovaj izvještaj razmatrala i moje je lično zapažanje da gotovo u svim institucijama piše da su slabosti u sistemu internih kontrola što se mora popraviti. Zatim da nisu poštovane zakonske procedure nabavki koje takođe moramo dovesti, što bi naš narod rekao u red. Ali to ćemo evo kolega Milojević mi kaže, a i ja znam za to, da ćemo to na sljedećoj tački raspravljati. I mislim da mi i kao Komisija i kao Dom treba da damo punu podršku ovoj finansijskoj, odnosno revizornoj kući koja će nam dati prave istinske podatke i ukazati na one nepravilnosti i dati organima gonjenja, ako to bude potrebno da se ova država, što se tiče reda dovede u red, a samo takvim načinom rada, znači neovisnom komisijom i nepristrasnom možemo ići naprijed.

Znači Komisija je prihvatila ovaj izvještaj i upućuje ga Domu u dalju proceduru i predlaže da se ovaj izvještaj usvoji. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spasojeviću, predsjedniku naše komisije.

Da li se još netko želi javiti za raspravu? Nemamo više prijavljenih.

Ja zatvaram raspravu i pozivam vas da se izjasnimo o Izvješću o poslovanju Ureda za reviziju i finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za 2002. godinu.

Predlažem da ovo izvješće usvojimo.

Ko je za?

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno sa 9 glasova za usvojili rečeno izvješće.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda.

Ad. 11. Izvješće Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2001. godinu:

- a) **Parlamentarne skupštine BiH,**
- b) **Predsjedništva BiH,**
- c) **Vijeća ministara BiH,**
- d) **Ministarstva za trezor institucija BiH,**
- e) **Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice,**
- f) **Ministarstva civilnih poslova i komunikacija,**
- g) **Ministarstva vanjskih poslova,**
- h) **Ministarstva za europske integracije,**
- i) **Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa,**
- j) **Ustavnog suda BiH,**
- k) **Državne granične službe BiH,**
- l) **Ureda za civilnu avijaciju BiH,**
- m) **Arhiva BiH,**
- n) **Instituta za akreditiranje BiH,**
- o) **Ureda za veterinarstvo BiH,**
- p) **Agencije za unapređenje stranih investicija BiH,**
- q) **Agencije za statistiku BiH,**
- r) **Regulatorne agencije za komunikacije,**
- s) **Instituta za standarde i mjeriteljstvo BiH,**
- t) **Službe za zajedničke poslove institucija BiH**

Dobili ste Izvješće od Ureda za reviziju o izvršenoj reviziji ministarstava. Također ste dobili izvješće nadležne komisije. Komisija je primila k znanju Izvješće i predložila Domu da usvoji zaključak da se Izvješće dostavi državnom Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine na daljnje razmatranje i postupanje.

Ja otvaram raspravu o ovoj točki dnevnog reda. Ima li neko u ime autora, tvorca revizora? Nema.

Evo ja ću jedno pitanje postaviti. Vjerojatno je to negdje regulirano, međutim meni nije poznato, a ja sam ne stidim onoga što ne znam pitati, a to je

- jel ovo greškom ili je to stvarno planirano da se Izvješće znači za 2001. godinu razmatra tek nakon evo proteka od godinu dana od onoga ja bih rekao, ako je to tako normalnog roka?

Dobro. Gospodin Goran Milojević želi isto tako. Gorane izvolite.

GORAN MILOJEVIĆ

Hvala. Evo ovako. Ja bih isto iskoristio ovu priliku da dam punu apsolutnu podršku Kancelariji za reviziju institucija Bosne i Hercegovine. Smatram da je potrebno zakonski urediti da institucije Bosne i Hercegovine imaju obavezu, mjerljive ciljeve i

obavezu izvještavanja o svom djelovanju, jer bilo je dosta nepravilnosti koje detaljnije malo pogledao ove izvještaje.

Mi smo na Komisiji ovoj za administrativno finansijske poslove našeg doma imali baš jednu otvorenu, ovaj, otvoreni dijalog sa zamjenicima glavnog revizora koji su nam dali zaista kvalitetne odgovore. Institucije su, da li namjerno ili ne namjerno koristile se raznim gimnastikama da ne postupe po Zakonu o javnim nabavkama. Ja sam insistirao na toj sjednici da se navedu i eklatantni primjeri kršenja tog zakona o javnim nabavkama pa su kolege navele nekoliko institucija. To je Državna granična služba, gdje je taj zbir tih nepravilnosti najveći, pa Institut za standarde i mjeriteljstvo, zatim i naša parlamentarna skupština gdje se kancelarijski materijal, znači tim cjeplkanim nabavkama nabavio u iznosu većem od, nego što je predviđeno zakonom da se može bez tendera to raditi. Zatim Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za ljudska prava, trezor itd.

Dakle, ja sam htio da i vas kao delegate upoznam sa ovim do čega smo mi došli na ovoj sjednici naše komisije i još jednom evo vam dajem punu podršku Kancelariji za reviziju institucija Bosne i Hercegovine. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Milojeviću. Ko dalje želi govoriti? Gospodin Genjac Halid.

HALID GENJAC

Poštovane kolege, uvaženo predsjedništvo, institucija revizora je od stručnog značaja za institucije Bosne i Hercegovine i zahvaljujući radu Parlamenta iz ranijih saziva usvojen je i Zakon o uspostavljanju institucije revizora.

Međutim, već nekoliko puta se u Izvještaju revizora pojavljuju ocjene za pojedine institucije, ili za sve institucije u smislu slabosti u sistemu internih kontrola, kršenje procedure nabavki, nedostaci u planiranju budžeta, nisu poštovane zakonske procedure nabavki, nije sačinjen adekvatan konsolidovani finansijski izvještaj, nisu knjiženja određena sredstva, nisu izvršene primopredaje itd. itd. Te ocjene za većinu ili za sve institucije pojavljuju se u izvještajima revizora od koga je uspostavljena ta institucija pa i do ovog izvještaja.

Istovremeno ovaj izvještaj koji mi danas razmatramo, odnosno izvještaji o svim institucijama koje danas razmatramo dostavljeni su u parlamentarnu proceduru 29.7.2002. godine. Dakle u skladu sa zakonom i o prethodnoj reviziji i o dostavljanju izvještaja revizori su svoj izvještaj na vrijeme rekao bih dostavili u parlamentarnu proceduru. Skoro dakle prije godinu, skoro godinu dana ovdje u Parlamentu su dostavljeni izvještaji. Nisu do danas razmatrani. Ja mislim da jedan od razloga što nisu razmatrani do danas leži upravo u činjenici što obiluju ovim ocjenama i što raniji saziv Parlamenta izgleda pred izbore i u jeku predizborne kampanje nije bio raspoložen da razmatra izvještaje o reviziji u to vrijeme.

Usljed tog razloga i vjerovatno još nekih razloga mi smo suočeni sa činjenicom da razmatramo izvještaje o reviziji sa zakašnjenjem od skoro godinu dana.

Ove dvije stvari, ove dvije činjenice, dakle postojanje ocjena koje se ponavljaju i ovo kašnjenje u razmatranju izvještaja nameću pitanje, mi podržavamo neovisnost revizora. Usvojili smo Izvještaj revizora. Uočavamo značaj te institucije, međutim, u zakonu su predviđene vrlo jasne kazne i sankcije za one koji krše. I mislim da je vrijeme da se otvori rasprava i na tu temu i da se Parlamentu dostavi izvještaj koje su sankcije poduzete, koje su mjere poduzete, koje odgovarao ili ko će odgovarati za ovo što je u ovim izvještajima navedeno. Jer ako mi svake godine dobijamo izvještaje u kojima se ponavljaju ocjene o kršenju finansijske discipline, a uspostavili smo instituciju revizije da bi spriječili to kršenje, a stalno se ponavljaju ocjene o kršenju, ništa se ne poduzima, postavlja se zaista pitanje smisla i svrhe svega toga.

Dakle, predlažem da uz podršku instituciji revizora usvojimo i zaključak da se Parlamentu dostavi izvještaj o mjerama koje su poduzete kako bi se sve navedena kršenja spriječila, odnosno o sankcijama koje su poduzete ili će se poduzeti da bi se navedeni prekršaji sankcionisali i u buduće spriječili.

Naravno, ja, moglo bi se ovdje dugo govoriti i o reviziji svake institucije posebno, međutim, za ovu priliku i vodeći računa o vremenu hoću samo da skrenem pažnju na dva i tri detalja. Naime, uglavnom skoro sve institucije u kojima je izvršena revizija dobili su ocjenu neku prolaznu. Ocjena revizora je sa rezervom suzdržana. Samo dvije imaju institucije gdje je ocjena pozitivna. Dakle od nekih 15-ak institucija itd. sve je problematično osim dvije.

Međutim, ja bih i ovoj jednoj instituciji za koju je pozitivno mišljenje, a radi se o Regulatornoj agenciji za komunikacije. Ja mislim da se ne može, odnosno da je vrlo problematično izreći pozitivnu ocjenu instituciji koja, za koju se takođe navodi da ta agencija dakle je imala budžet u ukupnom iznosu bez klasifikacije za pojedine stavke rashoda, kao što ostale institucije imaju. Dakle, u Regulatornoj agenciji izvršenje budžeta je vršeno prema vlastitim finansijskim planovima CRA i drugim internim pravilima i procedurama kao što su obračuni plata, nabavka kapitalnih sredstava i drugo itd. Dakle, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je na prijedlog Regulatorne agencije u budžetu dodjelila određena sredstva gdje nije bilo predviđeno šta je specificirano, šta je za koju namjenu. Tako da je Regulatorna agencija za komunikacije mogla shodno svojim unutarnjim potrebama dijeliti ta sredstva što naravno istovremeno otežava ili onemogućava da se prati izvršenje budžeta za tu instituciju, jer nema specificiranih stavki.

Mislim da prilikom usvajanja Rebalansa budžeta za ovu godinu i mi moramo voditi računa, mislim da o tome treba da vodi računa i Regulatorna agencija za komunikacije i da ne možemo, ne treba usvojiti ni za jednu instituciju opći nekakav budžet, sredstva pa da se raspolaze time. Nego moraju biti specificirane stavke i da se vodi računa o svakoj, da bi se moglo voditi računa o svakoj stavci.

Ja naravno, to nije predmet ovog izvještaja, ali samo skrećem pažnju da je Regulatorna agencija za komunikacije za plaće u posmatranoj godini 863 hiljade KM isplatila, pri čemu je Parlament ja mislim negdje, cijeli Parlament sa svim službama, poslanicima itd. negdje oko milion i po. Dakle, nejasno mi je ovdje šta je to toliko u Regulatornoj agenciji da 863 hiljade KM se isplati za plaće, više nego pola za cijelu Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine. Ovo je naravno predmet kada budemo, razgovora, kada se bude razmatrao rebalans budžeta. A za ovu priliku princip razvrstavanja stavki budžeta i za Regulatornu agenciju, mislim da bi morao da vrijedi.

I dakle molim da se ovaj zaključak stavi na glasanje, da se dostavi izvještaj Parlamentu šta je u pogledu kršenja finansijske discipline poduzeto i šta se kani poduzeti? Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Genjcu. Sljedeći se javio gospodin Šiljegović. Gospodine Šiljegoviću izvolite.

BOŠKO ŠILJEGOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, da bi osnažili instituciju revizora, ja sam očekivao da će danas gospodin Miletić ili neko od njegovih zamjenika ili pomoćnika u sklopu ovog izvještaja, odnosno sastavni dio ovog izvještaja da bude ovo što je gospodin Genjac predložio – izvještaj o mjerama za prekršioce. S obzirom da se radi o izvještaju za 2001. godinu koji kasni već puno, onda ste, da bi pomogli i nama da osnažimo instituciju koju vi predstavljate, trebali da podnesete i izvještaj o mjerama za prekršioce.

Evo ja vrlo odgovorno u ime Kluba srpskih delegata podržavam instituciju revizora, ali u tom pravcu vi treba sami da nam pomognete. Nezavisnost Kancelarije treba da bude potpuna i maksimalna. Finansiranje Kancelarije ne smije da dođe u pitanje. Žaloso je što je ovdje u jednom dijelu vašeg izvještaja se navodi da nije riješeno smještaj Kancelarije za reviziju, a istodobno je pohvalno da radite na stručnom obrazovanju i usavršavanju osoblja Kancelarije za reviziju.

U tom pravcu, prije izjašnjavanja o ovom izvještaju gospodine predsjedniče podržavam prijedlog gospodina Genjca, prvo da usvojimo zaključak da imamo izvještaj o mjerama za prekršioce, s obzirom da se radi o jednom periodu od više od godinu dana. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Šiljegoviću. Ko se još želi javiti? Gospodin Spasojević, ispričavam se. Ne, ne. Izvolite, izvolite. Pa još bolje, time imate još više prednost, samo naprijed.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Pa ja ću ponovo u ime Koisije koja je raspravljala o izvještaju ove revizorske kuće koja je znači imala reviziju u gotovo svim institucijama Bosne i Hercegovine, počevši od Parlamentarne skupštine, preko ostalih institucija i gotovo u svim institucijama imaju 2-3 slabe tačke koje mi smatramo da treba pod hitno otkloniti.

A to su:

1. Nedostaci internih kontrola,
2. Slabosti u proceduri nabavki,
3. Loš plan budžeta,
4. Greške u računovodstvu,
5. Obavezna ili posebna kontrola za najveće potrošaće budžeta, a to su Ministarstvo inostranih poslova i Državna granična služba,
6. Izuzetno, znači pod hitno treba otkloniti slab i nerazvijen informacioni sistem. Znači ići na to da se informacioni sistem u sve institucije što hitnije ugradi i
7. Strogo i strukturalno znači voditi računa da se strogo vodi računa no što je planirano budžetom da se i namjenski troši.

To je jedan od prijedloga ove komisije koja je primila k znanju ovaj izvještaj koji je malo uistinu zakasnio, ali nikada nije zakasnio ako se on istinski pravo raspravlja i ako se donesu adekvatni zaključci, odnosno mjere koje će poboljšati i rad same revizorske kuće, a koji će poboljšati i rad svih, institucija time što će revizorske kuće na vrijeme otkloniti i dati drugim institucijama kao što smo i mi predložili da se ovi svi izvještaji, a i po zaključku Predstavničkog doma upute državnom Tužilaštvu koje će raspravljati o daljoj sudbini ovih izvještaja svih.

Tako da mi pored ovoga znači što je Komisija primila k znanju predlažemo da se u zaključke unese da se znači otklone nedostaci internih kontrola slabosti, proceduru nabavki i ovo sve što sam drugo govorio da to u narednim godinama ne bude više u ovim izvještajima. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spasojeviću. Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Uvaženo predsjedništvo, poštovane kolege, cijenjeni prisutni, prije svega naravno ja smatram da je jako važno da imamo priliku razgovarati o Izvještaju revizora o načinu utroška sredstava budžeta i njihov rad je jako važan i činjenica da smo dišli u poziciju da imamo ovu instituciju koja radi transparentno i javno i stavlja na raspolagaje i institucijama i javnosti ove svoje izvještaje je vrlo pozitivna. U tom smislu podržavam rad revizora, odnosno Ureda revizora i smatram da ga treba nastaviti još efikasnije obavljati.

Za sada imam otprilike dvije stvari. Jedno je pitanje kada će ovaj ured ponuditi izvještaj za 2002. godinu Parlamentarnoj skupštini? I drugo je da možda vidimo mogućnost, uvažavajući zaključke koje je gospodin Spasojević iznjelio, zaključke Administrativno finansijske komisije. I na tragu onoga što je govorio gospodin Genjac, ali i druge kolege ovdje da vidimo mogućnost da zatražimo upravo od Administrativno pravne komisije, dakle jedno je da se isprave nedostatci ubuduće, u budućem radu.

Međutim, činjenica je sljedeća. Mi trebamo vrlo jasno kazati da očito strukture vlasti u prošlom sazivu su namjerno izbjegavale i izbjegle da postave ovo pitanje na dnevni red. Jer je Izvještaj o radu ovog ureda Izvještaj o utrošku sredstava došao u sedmom mjesecu ove godine u Parlamentarnu skupštinu, u sedmom mjesecu prošle godine, da su izbori bili tek petoga, prema tome bilo je dovoljno razloga. Bilo je naravno i dovoljno razloga da se tadašnji saziv i tadašnji predstavnici vlasti u Bosni i Hercegovini pohvale sa uspješnošću i rezultatima svoga rada u području javnog i jasnog i zakonom propisanog trošenja sredstava. Oni su propustili tu priliku. Razlog je sada za nas koji dolazimo poslije vrlo jasan. Očito su to razlozi zbog niza propusta koji su se događali, a za koje su oni trebali da snose barem političku odgovornost. Dakle, zaista je nevjerovatno da mi raspravljamo sada polovinom 2003. o tome kako se raspolagalo i gospodarilo, ili kako su se trošila državna sredstava u 2001. godini.

Zato moje pitanje je o tome kada će doći izvještaj za potrošnju u prošloj godini je utemeljno, jer i ta potrošnja se tiče takođe prošle strukture i smatram, naime, činjenica je da sada ne možemo dobiti odgovore, ali ih dobijamo kroz stalno prozivanje o ovome o onome, onome.

Dakle moj prijedlog ili sugestija u vezi sa ovim što je do sada bilo da vidimo postoji li mogućnost da se zaduži Administrativno finansijska komisija da u saradnji sa Uredom za reviziju predloži aktivnosti i mjere koje treba preduzeti, dakle konkretne mjere koje treba preduzeti za već utvrđene nepravilnosti u radu i raspologanju budžeta za 2001. godinu. Dakle da ne ostane to sada, mi smo to konstatirali i nikome ništa, nego da se stvarno utvrde mjere. Ja ih ne znam, ne usuđujem se uopće predlagati, ali čini mi se da bilo dobro da naša komisija u saradnji sa Uredom za reviziju, a onda dalje ne znam s kim eventualno još bude trebalo, da to Komisija odluči da se prelože te mjere koje će dakle biti vrlo korisne iz dva razloga. Da javnosti kažemo da smo preduzeli ono što je bilo potrebno i drugo da to bude vrlo jasan signal svima onima koji sada raspoložuju sredstvima i koji su uključeni u taj proces da moraju voditi računa o tome da zadovoljavaju zakonom propisane procedure i norme kako se eventualni propusti ne bi dalje događali.

Ponavljam još jedanput dakle vrlo je jasno da su propusti nastali zahvaljujući nemaru, ne brizi ili neodgovornosti predstavnika političke vlasti u prošlom mandatu.

VELIMIR JUKIĆ

Hvala gospodine Čengiću. Gospodin Milojević, pa gospodin Spasojević.

GORAN MILOJEVIĆ

Samo jedna rečenica. Ja se izvinjavam što se drugi put javljam po ovoj tački dnevnog reda. Dakle ja predlažem da mi uputimo zahtjev Javnom tužilaštvu da hitno razmotri i eventualno izvrši procesuiranje po Izvještaju Kancelarije glavnog revizora u ovim institucijama. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Milojeviću. Gospodin Spasojević, nema potrebe.

ZORAN SPASOJEVIĆ

/nije izašao za govornicu/

VELIMIR JUKIĆ

Evo, ja ću sada prije gospodina Miletića, pa će on na kraju nam dati odgovor na pitanja.

Evo ja ću vrlo kratko. Mislim da možemo danas ovdje i da je gospodin Miletić u ime znači, kao generalni revizor Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine ovdje, dobro da je čuo naša razmišljanja. Znači mi dajemo punu potporu u radu Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine. Podržavamo i zalažemo se za njihovu neovisnost i profesionalnost u radu. Mi se inače deklarativno zalažemo i govorimo kako smo za jačanje pravne države i kako smo za vladavinu prava. Dakako da jesmo.

Međutim, upravo ćemo najbolje to pokazati to svoje opredjeljenje na ovom primjeru da mi koji smo Parlament ove države kažemo i tražimo da se stvarno počne, ovi principi za koje se mi deklarativno, a ja držim i stvarno zalažemo pokažu i da tražimo od Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine da radi svoj posao pravilno, profesionalno i vrlo odgovorno i da tako predlažemo da smo stvarno za evo ove principe – jačanje pravne države, vladavinu prava i dosljedno poštivanje svih zakonskih važećih propisa i onda pokažemo i drugima na drugim razinama vlasti kako treba raditi.

Ovdje ovo što je rečeno, mislim da možemo ovo sažeti u nekoliko zaključaka. O njima ćemo se izjasniti. Jedno moje zapaženje, stalno se ponavlja, ponavljaju iste propuste ili pogreške. Mislim da je vrlo razvijen znači institut unutarnje revizije, odnosno kontrole i uopće ne postoji. Mislim da bi trebalo po tom pitanju nešto uraditi značajnije kako bi onda stvarno mogli i ranije i na vrijeme reagirati na određene nepravilnosti, dakle same institucije.

Isto tako ono pitanje, ako je već postavljeno, ja više neću ovdje postavljati. Čuo sam dio odgovora. Znači smatram da je vrlo neodgovorno i mislim da to treba ući u naše zaključke da se, evo prošlo je godinu i pol dana od zadnjeg bilo kakvog dakle roka na koje se izvješće odnosi, znači bilo kakvog rada i djelatnosti na koje se izvješće odnosi, mislim da je to nedopustivo dugo i da stvarno treba onaj ko je doprinjeo da se izvješće

ovo razmatra tek sada, da se o tome barem govori. Da se o tome javno govori. Znači ko je taj ko odgađa, odlaže znači razmatranje ovog izvješća, odnosno ove problematike.

I evo uz ove, ova zapažanja očekujem da stvarno donesemo kvalitetne zaključke.

MUSTAFA PAMUK

Izvolite gospodine Miletiću.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Miletić izvolite.

MILETIĆ

Ja bih odgovorio na ovo nekoliko pitanja. Imam nekoliko komentara.

Što se tiče prvog pitanja uvaženog predsjedavajućeg – zašto su izvještaji kasnili, zašto se kasno razmatraju na ovom domu? Već ste čuli odgovore. Mi smo na vrijeme dostavili izvještaje. Čak možda i prerano i to je velike napore kod nas izazvalo da dostavimo znači krajem sedmog mjeseca prošle godine. Predsjedništvo je već u osmom mjesecu razmatralo ove izvještaje i donjelo zaključke. Zastupnički dom prije mjesec dana. Znači, hajde možemo neke razloge naći, to su izbori.

Drugi razlog bi temeljni po meni je taj treba izvršiti dopunu Pravilnika o radu Komisije za financije i proračun znači ukupnog doma. Bio je jedan seminar ustvari bila su dva u prošloj godini i ovoj godini vezano za postupanje po proceduri, procedure po postupanju o ovim izvještajima. Mi smo dogovorili, ja vjerujem da je neko bio iz ovog doma da se od sada izvještaji, praksa je takva u Svijetu razvijena u Svijetu do devetog mjeseca da mi dostavimo izvještaje. Da izvještaj razmatra Komisija za financije i proračun maksimalno tri mjeseca i da izvještaji do 12 mjeseca nađu se na raspravi u Parlamentarnoj skupštini. Mislim da je to idealno i to je praksa. Tada su bili predstavnici Finske, Švedske i ne znam još koje zemlje. I tako izvještaji ne bi izgubili na aktualnostima.

Znači molio bih Dom da možda bude čak i zaključak da se izvrše dopune Komisije u tom pravcu i također da Komisija ima ovlasti sazivanja, pozivanja na razgovor što mi kažemo na saslušanje predstavnike ovih klijenata, odnosno institucija u kojima se vrši revizija na dalje istrage. Znači mi dostavimo svoje izvještaje na Parlament Komisiji. Komisija ima ovlasti pozivanja predstavnike klijenata institucija šta su poduzeli po izvještajima, koje mjere poduzimaju, zašto se je to desilo, da li se to sada dešava, kako bi preduzeli mjere ranije nego što izvještaj dođe na Parlament i to bude obično kasno.

Znači molio bih Dom da ide da prihvati ovu sugestiju da se dopuni Poslovnik o radu. To čak može biti i javno i tajno saslušanje, zavisno od Komisije od njezine ocjene.

Što se tiče sankcija Ured za reviziju, odnosno generalni revizor nema ovlasti predlaganja sankcija konkretnih, to je sve na Parlamentu. Znači po našim standardima i

zakon i izvještaj dostavljamo Parlamentu. Parlament je najviše tijelo u državi. Tu sjede izabrani predstavnici naroda. On postavlja Vladu, Vlada mu odgovara, tako da je na vama koje ćete mjere poduzeti. Da li ćete izvještaj slati Tužiteljstvu, sazivati ministre da vam dostavljaju izvještaje svako 3, 6 mjeseci o poduzetim mjerama. Sve to na Domu, odnosno na Komisiji ovog doma.

Dobro ste primjetili problemi su kod internih kontrola, interne revizije. Stoga mi predlažemo da kod većih institucija, pogotovo Ministarstva vanjskih poslova, što ćete vidjeti u izvještaju za ovu godinu, da je vrlo loša kontrola između DKP-a i sjedišta Ministarstva. I tu mi predlažemo da bude interna revizija, vanjski poslovi u DGS-u ili da bude pri trezoru, a da tu bude jedinica koja će kontrolirati ove institucije prije nego što dođe vanjski revizor i izvrši reviziju. Tako bi mi poduzeli mnoge mjere prije nego što bi došao vanjski revizor i obično to bude kasno.

To je otprilike odgovor na ova pitanja. Pardon. Gospodin Genjac je imao komentar što se tiče Regulatorne agencije. Gospodin Genjac je u pravu. Mi smo dali primjedbu zašto nisu, zašto postoji samo u proračunu ukupan iznos. Nema po pojedinim stavkama. Greška je u predlagaču, mogu reći u Parlamentu što je to dozvolio da tako prođe. Mi kao revizori, nismo mogli ništa tu poduzeti, jer su samo bile ukupne, ukupni troškovi i mi smo samo u izvještaju predložili da se to više ne dešava i da Parlament od svake institucije usvoji proračun sa pojedinim stavkama kako bi mi mogli kasnije izvršiti kontrolu i vidjeti da li je bilo proboja budžeta.

Da je izvještaj, već sam na početku rekao sredinom 9 mjeseca će biti izvještaj o reviziji institucija, a do 12 mjeseca bi moglo da dođe na Parlamentarnu skupštinu. Za 2002. godinu. Pa mogu vam evo reći da trezor još nije zaključio glavnu knjigu, još glavnu knjigu tako da mi nemamo praktično ni jedan još izvještaj gotovo od ovih 24 institucija.

HASAN ČENGIĆ

/nije izašao za govornicu/

MILETIĆ

To bi trebali vi postaviti pitanje trezoru, uveden je novi sustav, imaju problema sa početnim stanjem, zaključivanjem knjiga itd. Evo, može to biti jedno od pitanja.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Miletiću. Gospodin Čengiće. Izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Dakle uvažavajući činjenice koje je iznio gospodin Miletić i prihvatajući njegove sugestije ja hoću da kažem sljedeće. Očito je da mi još uvijek nismo prihvatili da smo Parlament u punom kapacitetu. I ja vas molim da to budemo. Dakle moramo shvatiti da budžet donosimo mi i niko drugi. Samo Parlamentarna skupština. Svi ostali su predlagači.

Učestvuju u procesu predlaganja. Znači način donošenja, pravila donošenja, visina itd. propisujemo mi.

U tom smislu je prirodno da propisujemo i pravila kontrole i kriterije kontrole pa i rokove. Ja bih iskoristio priliku da sada iniciram, dakle pošto su toku ove promjene Poslovnika Doma naroda, a i Poslovnika drugog doma, poslanika oba doma zajedno, da iskoristimo priliku i da neka od ovih pitanja koja su ovdje jasno definirana, dakle da ih uključimo u Poslovnik. Među ostalim, među kojima treba da bude i precizni rokovi do kada Vijeće ministara i druge institucije Bosne i Hercegovine podnose svoje ili pripremaju izvještaju o radu u prethodnoj godini, o utrošku budžeta za prethodnu godinu, a potom do kada i Ured revizora treba ili Kancelarija revizora treba da uradi svoj posao, tako da se ne događa ponovo, što će očito dogoditi i ove godine da mi u evo, čak gospodin Miletić kaže da bi to kao bilo jako dobro ako mi u decembru ove godine budemo raspravljali o utrošku sredstava za prošlu godinu. Ja smatram da to nije jako dobro. Ja smatram da je to jako sporo i da to treba ići brže na svim nivoima. Dakle ako preduzeća i druga pravna lica u Bosni i Hercegovini imaju obavezu da do kraja februara, do kraja drugog mjeseca predaju svoje završne račune koji su onda predmet daljih provjera, onda bi trebalo definirati rok možda potpuno isti ili eventualno za jotu drugačiji rok, gdje trebaju nadležne institucije da podnesu izvještaj i da se onda ubrza taj rad. Tako da ne dođemo u situaciju da zapravo raspravljamo godinu dana naknadno svaki put o utrošku sredstava i niz ovih drugih sugestija koje smo čuli sada.

Ja mislim da bi bilo dobro da ih uključimo dakle u izmjene Poslovnika, odnosno da donesemo određene potrebne odluke na oba doma da bismo na taj način do kraja definirali ovu materiju kao što je npr. nedopustivo da jedna institucija, bez ikakvog obrazloženja i očito bez ikakvog stvarnog razloga daje paušalnu, paušalni izvještaj, dakle potpuno paušalni izvještaj o utrošku sredstava, dok se drugi moraju očitovati, malte ne o svakom detalju toga. Ja ne vidim nikakvoga razloga da sve institucije koje potpadaju pod budžet Bosne i Hercegovine nemaju jedinstvene kriterije i standarde, dakle u planiranju u trošenju sredstava i u izvještaju o utrošku sredstava. To bi bio jedan elementarni minimum koji, oko koga se treba usaglasiti ja mislim sada i u buduće to uzeti kao stav. Hvala lijepo.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Evo iz ovih rasprava pokušat ćemo izvući nekoliko zaključaka. Očekujem da svi u tome sudjelujemo ili da odredimo jednu stanku da napravimo prijedlog zaključaka. Ne znam šta je bolje kao način rada. Ne, ne ipak trebamo mi napisati točno što je to. Plus, plus, jer Komisija je samo dio Parlamenta zadužena za ovo. Međutim svaki član, jeste, apsolutno. Jeste.

Mislim da bi dobro bilo da postupimo na način da odredimo stanku od ½ sata i da dotle zadužimo 3-4 čovjeka da naprave prijedlog zaključaka.

Predlažem gospodin Spasojević, gospodin Čengić i koga još? Evo gospodin Limov.

MUSTAFA PAMUK

Gospodin Limov i šef, direktor Ureda. Pa da zajedno to uradite.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodin Miletić svakako da bude vanjski suradnik, odnosno punopravni sudionik.

Gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Molim vas, samo jedna kratka napomena. Grupa kada bude radila. Molim vas, imajte u vidu da, samo jedna napomena ovoj grupi koja bude, bilo je sada, prethodna diskusija da malo pojasnimo.

Dakle u Poslovniku postoji obaveza razmatranja na Parlamentarnoj skupštini Izvještaja o izvršenju budžeta. U Izvještaju o izvršenju budžeta se razmatra uglavnom o završetku godine, par mjeseci nakon završetka i to nije sporno. Ostaje i dalje zaista vrlo efektivno vrijeme, ako se do kraja godine revizori uspiju izanalizirati sve ono što je predmet njihovog rada u institucijama, i ako to dođe na komisije nadležne, ako komisije razmotre, i ako to dođe na Parlament. To nije loš rok imajući u vidu da Izvještaj o izvršenju budžeta razmatra Parlamentarna skupština. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodine Genjac. Izvještaj o izvršenju budžeta će biti zbir ovih svih izvješća. Jel. Još nešto plus dopunjeno. Dogovorili smo se, znači ja ću samo ponoviti.

Gospodin Spasojević, gospodin Čengić i gospodin Limov, a gospodina Miletića ćemo zamoliti da se priključi ovoj radnoj grupi.

Mi počinjemo sa, nastavljamo sa radom u 13 i 40.

/PAUZA/

...rada naše sjednice Komisija za izradu zaključaka je bila aktivna. Evo dobili smo prijedlog zaključaka u 10 točaka, plus zaključci Komisije za financije i administrativne poslove. Da, da pod 10 su uvršeni. Jeste, jeste.

Ima li neko potrebe raspravljati po ovim zaključcima. Ako nema predlažem da ove zaključke usvojimo.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili zaključke.

Dobro, radi stenograma ja ću sada pročitati zaključke koje smo usvojili. Dakle pod broj

1. Neophodno je uspostaviti i jačati mjere interne kontrole u svim institucijama BiH,
2. Zadužuje se Vijeće ministara da ubrza aktivnosti na izradi Zakona o javnim nabavkama,
3. Zadužuje se Ministarstvo trezora da ubrza postupak uspostave interne revizije,
4. Neophodno je na načelima efikasnosti i ekonomičnosti unaprijediti rad informacionog sistema kod svih korisnika Budžeta institucija BiH korištenjem savremenih sistema, uvažavajući promjene koje se budu događale,
5. Da kriteriji i standardi izrade Budžeta institucija BiH budu jedinstveni za sve korisnike budžeta,
6. Da nadležne komisije Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH na zajedničkim sjednicama razmatraju izvještaje o izvršenoj reviziji institucija BiH,
7. U Poslovnik Doma naroda ugraditi proceduru postupanja po izvještajima o izvršenoj reviziji u institucijama BiH,
8. Zahtjeva se da institucije BiH poštivaju zakonske obaveze podnošenja završnog računa,
9. Zadužuje se Ured revizora da Izvještaj o izvršenoj reviziji institucija BiH dostavi u parlamentarnu proceduru najkasnije do 30.9. tekuće godine i broj
10. Izvještaje o izvršenoj reviziji institucija BiH za 2001. godinu dostaviti državnom Tužilaštvu BiH na dalje razmatranje i postupanje.

Evo to su zaključci.

/nije izašao za govornicu/

VELIMIR JUKIĆ

Ne, ne inače za godinu. Za prethodnu godinu.

JADRANKO TOMIĆ

Dostavlja, dostavlja. Samo to, tehnička greška

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Možemo li onda na ovaj način završiti sa zaključcima. Predlažem da sada usvojimo Izvješće o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine stiglo iz Ureda za reviziju.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za usvojili pomenuto izvješće.

Time bi završili sa 11. točkom dnevnog reda i prelazimo na 12. točku dnevnog reda, ona glasi

Ad. 12. Finansijsko izvješće Centralne banke BiH za 2002. godinu

Dobili smo Finansijsko izvješće Centralne banke BiH za 2002. godinu. Takođe smo dobili izvješće nadležne komisije.

Ja otvaram raspravu o ovoj točki dnevnog reda. Ko želi govoriti u ime radnog tijela? Gospodin Spasojević u ime Komisije za financije i Administrativne komisije.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Komisija je na svojoj 5. sjednici raspravljala o Izvještaju Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2000. godinu i prihvatila Izvještaj te ga upućuje Domu naroda na daljnju parlamentarnu proceduru.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spasojeviću.

U ime predlagača, odnosno izvjestitelja ima li neko? Ima li potrebe? Dobro.

Ja otvaram raspravu. Dalje ko se želi javiti i postaviti eventualno pitanje gospodi iz Centralne banke?

Gospodin Spasojević. Izvolite.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Ja želim da postavim pitanje predstavnicima Centralne banke

– Koliko se svake godine u Bosni i Hercegovini doštampa novih novčanica i da li one imaju pokriće?

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spasojeviću.

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

Dobar dan. Ja bih vas pozdravio ispred Centralne banke Bosne i Hercegovine i izvinio se što nema gospodina guvernera, jer je na sjednici Upravnog odbora u Brčkom, a takođe nema ni nadležnog vice guvernera koji je na službenom putu.

Što se tiče ovoga pitanja, ja vam mogu odgovoriti da znači Centralna banka svoje potrebe vrši štampanjem novog novca koji se štampa u inostranstvu. Ovdje su u ovom finansijskom izvještaju prikazani troškovi štampanja novca u toku prošle godine i pretprošle 2001. godine. Međutim, ti novi kontigenti novca koji dođu u Bosnu i Hercegovinu, znači oni se smjeste u trezor Centralne banke. To znači da nema nikakvog puštanja novca bez pokrića.

Ako pogledate zadnju tabelu, mislim zadnju stranicu na ovom financijskom izvještaju ovdje vidite da je višak deviznih rezervi nad cjelokupnom količinom novca u opticaju, uključujući žiralni novac bio 118 miliona KM. To znači da je 118 miliona KM bilo više deviza koje je vlasnik Centralna banka nego što je bilo novca u opticaju uključujući žiralni novac. To samo znači da svi kontigentni novca koji se štampaju, koji se donesu u Bosnu i Hercegovinu oni se lageruju u trezor Centralne banke za buduće potrebe, bilo da je to kada smo štampali novu novčanicu od 200 KM da bi se i sa tom banknotom pokrilo tržište bilo za buduće potrebe mjenjača oštećenih novčanica i kovanica.

Nema štampanja novca bez pokrića, to znači da je pokriće preko 100%.

VELIMIR JUKIĆ

Dobro. Zahvaljujem. Gospodin Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Ni ovo moje pitanje nije dakle nije neposredno vezano za ovaj izvještaj, ali ranije je bilo govora da postojeća valuta Bosne i Hercegovine zapravo je privremena.

Interesira me da li postoji bilo kakvih razgovora o tome, ako je privremena koliko je privremena i na koji način će se dalje postupati u tom smislu? To je prvo pitanje.

Drugo pitanje. S ozbirom na činjenicu da se događa značajna razlika u vrijednosti \$ prema EUR, a da je KM direktno vezana za EUR. Mi sada u Bosni i Hercegovini trpimo još jedan značajan udar, osim onoga koji je nepovoljan izvoz, nepovoljan izvoz prema uvozu, dakle trpimo sada i udar zbog činjenice da sada robe prodavane u \$ su konkurentnije od roba prodavanih u EUR-u ili valutama vezanim za EUR.

Da li Centralna banka predviđa ikakve promjene u ovom smislu i ako da kakve? Ili na koji način Centralna banka ima namjeru odgovoriti na ovaj proces?

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Gospodin.

OSMAN BRKA

Da iskoristim priliku da postavim jedno pitanje koje mene interesuje prateći štampu najviše pravo da vam kažem. A mislim da je interesantno pitanje. Iz štampe ja zaključujem da naše banke, jednu ogromnu svotu novca drže vani u inostranstvu, da naša privreda ovdje trpi zbog nestašice novca i ako ga ima dobija ga uz vrlo visoke kamate da tako niko to ne može da prati od privrednih subjekata. Ja govorim kao građanin, prateći kroz štampu.

U toj monetarnoj politici šta može poduzeti Centralna banka da se ta situacija u ta dva segmenta promjeni?

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Brki. Ima li još pitanja ili ćemo? Gospodin Zrno.

BRANKO ZRNO

Gospodo, predsjedniče, dame i gospodo, ispričaću sada netko je već postavio pitanje kada sam maloprije ušao. Jedno samo direktno i praktično pitanje

– Koliko, na koji način i kada Centralna banka Bosne i Hercegovine može djelovati ili uticati na kamatnu stopu koja je nametnuta od komercijalnih banaka u ovoj državi? Kamatnu stopu koja je 2-3 puta veća od, kod istih banaka u odnosu na evo naše susjede npr. na Hrvatsku? Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Zrni. Gospodin Milojević.

GORAN MILOJEVIĆ

Evo još jedno pitanje, s obzirom da Centralna banka Bosne i Hercegovine vodi monetarnu politiku

- Kada možemo očekivati da ekonomskim mjerama unaprijedi proizvodnju u Bosni i Hercegovini?

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Milojeviću. Gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Ovo je vrlo značajan izvještaj, naravno razmatra krupna pitanja, ali eto meni dozvolite jedno pitanje koje u ovako ovim velikim brojevima nije tako veliko, ali ipak za naše prilike je veliko.

Na strani 5. bilans uspjeha za 2002. godinu, pod stavkom "operativni troškovi" plaće i drugi lični troškovi 10 miliona 2002., a 2001. godine 8 miliona. Ostali operativni troškovi 2002. godine 4 miliona, 2001. godine 900 hiljada.

Ja bih molio ako ima mogućnosti da se nama prezentira šta su ostali operativni troškovi u iznosu od 4 miliona? To je jedno pitanje.

Drugo pitanje – Koji je to broj zaposlenih za jednu godinu dana primio plaću u odnosu od 10 miliona? Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Genjcu. Ima li još pitanja ili ćemo pozvati predstavnike banke da odgovore.

Gospodo iz Centralne banke izvolite.

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

Na ovo prvo pitanje ja vam tačno ne mogu odgovoriti. Je li to se tačno ne zna ni u jednoj zemlji koja je kandidat za EU oko privremenosti valute. To ne znaju tačno ni u Sloveniji. Trenutno se vode rasprave u Hrvatskoj šta je povoljnije zadržati u nekom budućem vremenu kunu ili uvesti EUR-o. Uglavnom plan je guvernera da se zadrži Karensi bord što je duže moguće i da se onda u nekoj narednoj realnoj fazi pređe sa KM na EUR-o valutu. U onom trenutku kada se steknu uvjeti da Bosna i Hercegovina uđe u krug kandidata za EU.

/nije izašao za govornicu/

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

Ne. Vjerovatno ne. Što se tiče odnosa USA \$ i EUR-a, a znamo šta se dešava prateći tečajne liste u posljednju godinu i po dana. Znači to je stvar koja se dešava nezavisno od privredne, od volje privrednih subjekata u Bosni i Hercegovini, komercijalnog bankarstva i Centralne banke. Centralna banka je nastojala da prati odnos EUR-a i USA \$ vezano za depozite koje Centralna banka drži u drugim ino bankama i da bi dala sugestiju za naše klijente koje drže depozite u Centralnoj banci koji su prikazani kod nas ...uprkos toga smo imali negativne tečajne razlike u jednom periodu zato što smo dobili informaciju od ino banaka da će doći do opet do rasta \$ u odnosu na EUR-o. Međutim došlo je do privremenog rasta, mislim da je to bio mjesec 6 prošle godine, do jedno 10. mjesec prošle godine, mali rast je bio, da bismo u 12 mjesecu opet imali negativne tečajne razlike zbog pada \$. Ali da nismo prodali taj \$, da nismo prodali vrlo mali iznos depozita u \$ koje imamo, bilo je oko 3 miliona mjereno u KM, imali bismo mnogo veće tečajne razlike.

Centralna banka također drži vanbilansno svoje, depozite svojih klijenata i mi smo spremni u svakom trenutku da napravimo analizu kretanja \$ i EUR-a u slučaju da neki klijent želi da vrši konverziju valuta.

Što se tiče trećeg pitanja koje se odnosi na, hoćete li.

HASAN ČENGIĆ

/nije izašao za govornicu/

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

Centralna banka može samo da dadne analize i sugestije onome kome treba na osnovu svojih analiza oko kretanja tečajeva valuta.

HASAN ČENGIĆ

/nije izašao za govornicu/

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

Pazite to je teoretski moguće. Međutim, onda već dovodimo u pitanje Karensi bord. Karensi bord zahtjeva devizno pokrivanje kompletne domaće valute i zahtjeva vezanost za neku ino valutu. Sličan je princip u Estoniji u Bugarskoj.

HASAN ČENGIĆ

/nije izašao za govornicu/

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

Ne, za sada nije. Drži se na EUR-u i mislim da je to čak na okruženje Bosne i Hercegovine prihvatljivije da budemo vezani za EUR-o, nego da uzmemo korpu valuta npr, švicarski franak, jen, dolar itd. Mislim da je ovo prihvatljivija varijanta.

Što se tiče komercijalnog bankarstva, odnosno držanja velike količine novca u inostranstvu po kamatnim stopama koje ja ne bih rekao da su nešto previše velike, u svakom slučaju prinos koje komercijalne banke mogu da ostvare na te depozite koje drže kod ino banaka, očito je da je toga sigurno manje nego što bi komercijalne banke imale prinos da imaju kvalitetne plasmane, odnosno kredite na domaćem tržištu i da time podstaknu proizvodnju u Bosni i Hercegovini. Međutim mi moramo da shvatimo da je okruženje takvo i rizik koji nose komercijalne banke državnih depozita kod ino banaka je mnogo manji, nego da imaju plasmane u proizvodnji u preduzećima. Iako ja sasvim prihvatam tu verziju da bi mnogo bolje za privredu Bosne i Hercegovine bilo ovo drugo što sam rekao. Znači da dolazi do plasmana banaka u privredu.

Jedina mjera monetarne politike koju Centralna banka

OSMAN BRKA

/nije izašao za govornicu/

PREDSTAVNIK PREDLAGAČA

To su privatne banke u većini. Jedina mjera koju Centralna banka ima to je obavezna rezerva. Od 1.6. stupa na snagu nova odluka Centralne banke o obaveznoj rezervi gdje se za osnovnicu obaveznu rezervu uzimaju komplet depoziti. Znači komplet depoziti sa pasivne strane bilansa komercijalnih banaka i KM depoziti i devizni depoziti. Osnovica za obračun će biti 5%. Bilo je, u novinama je bilo različitih komentara od

strane komercijalnog bankarstva oko te mjere. Čak se govorilo da ovakav trend pada kamatnih stopa koji je trenutno aktuelan, gdje bi moglo da dođe do njegovog stopiranja, odnosno do rasta kamatnih stopa u komercijalnom bankarstvu.

Jedna od mjera koju je Centralna banka poduzela da bi to predupredila, znači Centralna banka od 1.6. neće plaćati naknadu komercijalnim bankama na dio njenih depozita po osnovu obavezne rezerve kod Centralne banke, nego na cjelokupan iznos depozita koje komercijalne banke imaju kod Centralne banke. Po mojoj procjeni to bi moglo da utiče u tom segmentu troška Centralne banke oko 5 do 6 puta više nego što smo prejudicirali početkom godine. U tom dijelu ćemo vjerovatno praviti rebalans budžeta Centralne banke, ali ta mjera bi trebala da preduprjedi najavljene žalbe komercijalnih banaka da bi one mogle da povećavaju kamatne stope. Znači komercijalne će banke imati veći prihod po tom osnovu, jer će im Centralna banka plaćati nadoknadu na kompletan depozit koji imaju od Centralne banke na bazi naše zarade na ovjerene depozite koje imamo kod ino banaka i na taj način ćemo vjerovatno uspjeti da spriječimo ove najave komercijalnog bankarstva da bi oni povećavali kamatne stope. Jer nema nikakvog razloga da komercijalne banke povećavaju kamatne stope kada će imati mnogo veći prihod od 5, 6 puta veći po tom osnovu od strane Centralne banke.

Ja mislim da je ovo ujedno odgovor i na ovo četvrto pitanje koje je bilo također oko uticaja kamatnih stopa. Vi znate da u Zakonu o Centralnoj banci ne postoji eskontna stopa. Znači jedina mjera kojom monetarne politike, to je Centralna u kojoj Centralna banka je trenutno obavezna rezerva. I mislim da ova nova odluka koja stupa na snagu 1.6. će biti korist komercijalnog bankarstva i nema nikakvog razloga da dođe do rasta kamatnih stopa na domaćem tržištu. Čak šta više ja očekujem da bi moglo da dođe do daljnjeg snižavanja tog trenda.

Što se tiče unapređenja proizvodnje i koja je tu uloga Centralne banke. Centralna banka principom Karensi borda obezbjeđuje apsolutno stabilno 100% preko 100% pokrivenu valutu u Bosni i Hercegovini i to je jedan od elemenata, ali nije sigurno niti najvažniji, niti najglavniji elemenat koji bi mogao da utiče do povećanja proizvodnje i privrednog rasta u Bosni i Hercegovini. To je čitav niz problema i mjera koje, zavisno od našeg okruženja, zavisno od privredne situacije i u Bosni i Hercegovini i zemljama okruženja, zavisno od događaja koji se izvršavaju, zavisno ili nezavisno od naše volje, krize u različitim dijelovima Svijeta. Mislim da Centralna banka može tu da postavi neke elemente, postavi neke temelje, ali mislim da cijeli niz mjera i centralne vlade i vlada entiteta i daljih nivoa vlasti, uključujući normalno privlačenje stranih investicija, a to zavisi od mnogo čega.

Što se tiče ovog zadnjeg pitanja gospodin Genjca, ako se na varam, oko ovih ostalih troškova ovdje u bilansu uspjeha Centralne banke. Bilo je pitanje oko plaća i drugih ličnih troškova, administrativnih troškova i ostalih operativnih troškova.

Želio bih da vam odgovorim sljedeće. Nama MMF, odnosno vanjski revizor nameće i ja sam se s tim složem da uplaćuju druge lične troškove. Ubacujemo neke stvari koje ne ubacuju komercijalne banke jer oni idu možda malo po drukčijem principu. Znači

sve što je vezano za personalne troškove da ih tako nazovemo, uključujući sva plaćanja poreza i doprinosa po personalnim troškovima su u ovoj kategoriji. Za razliku od komercijalnih banaka, ako ste gledali njihove bilanse koje objavljuju ovih dana u novinama, također sa revizorskim mišljenjem. Oni imaju jednu stavku o režijskim troškovima. Jedan dio tih personalnih troškova koji mi prikazujemo kao personalne troškove, oni prikazuju kao režijske troškove.

Što se tiče broja uposlenih u Centralnoj banci na stranici, samo malo da nađem koja je to stranica, na stranici 9. imate u sredini te stranice broj uposlenih koje je Centralna banka imala na dan 31.12.2001. i 2002. godine, ali ovo je samo broj uposlenih na taj dan, što ne znači da je bio prosjek. Mislim da je prosjek u toku cijele 2001. godine bio negdje oko 200, 210 ljudi, a Centralna banka zbog razvoja platnog sistema imala veliki broj povećanja uposlenih 31.12.2000. odnosno do 31.12.2001. godine. Znači ovo je samo broj uposlenih na taj dan, ali ne znači prosjek u tom periodu.

Što se tiče administrativnih troškova, oni su pali u 2002. godini u odnosu na 2001. godinu. Vi možete dobiti na zahtjev od Centralne banke kompletnu analitiku ovih troškova. Ja mislim da imam tu tabele pomoćne koje više služe za moju kontrolu iz čega se sastoje te stvari. A što se tiče ostalih operativnih troškova postoji bilješka 26. na stranici, samo da nađem, na stranici 21. ima mala tabelica – ostali operativni troškovi od čega se sastoje i poređenje dvije godine 2001. godina, odnosno 2002. godina. Kumulativ za jednu i drugu godinu. Ovo su troškovi.

Prva tačka su troškovi provizija koje Centralna banka plaća domaćim komercijalnim bankama, jer je cilj Centralne banke da ima što manje oštećenih i uništenih novčanica u opticaju. I plaćamo proviziju od 0,5% komercijalnim bankama koje nam vrate oštećene novčanice. Najveća brojka u 2002. godini je bio troškovi transakcija sa inostanim bankama po osnovu iznođenja, odnosno unošenja. Mi smo početkom 2002. godine unosili EUR-o u Bosu i Hercegovinu da bismo bili spremni za već prvi mjesec 2002. godine da imamo EUR-o da ga možemo puštati u opticaj preko komercijalnih banaka. Takođe Centralna banka redovno iznosi stranu valutu kod inobanaka da bismo ih vršili obračunavanja tih deviznih sredstava. Najveća stavka je bila u dijelu ovih troškova. Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica 2,9 miliona. To su one novčanice i kovanice koje Centralna banka štampa, odnosno pravi plan koliko će joj trebati zamjene novčanica, koliko će joj trebati novčanica i kovanica za buduće plasmane.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem.

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

Ako imate neka pitanja ja ću slobodno

ZORAN SPASOJEVIĆ

/nije izašao za govornicu/

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

Prosječna plaća je negdje znači oko 1.200 maraka.

OSMAN BRKA

/nije izašao za govornicu/

PREDSTAVNIK CENTRALNE BANKE

250 na dan 31.12. 250. To su svi troškovi koje možemo nazvati personalnim troškovima uključujući svi porezi i doprinosi po osnovu toga.

VELIMIR JUKIĆ

Ja se zahvaljujem. Ako ima još neko pitanje, ali budimo ovako zbilja evo i ponašajmo se u skladu sa Poslovníkom. Ako ima neko neko pitanje neka ga postavi, pa mi smo ovdje evo da čujemo svi odgovore od gospode iz Centralne banke. Neko je ovdje spominjao, malo se istupalo. Dobro, nema više pitanja. Ja predlažem da mi krenemo na izjašnjenje.

Ja dajem na izjašnjenje finansijsko izviješće Centralne banke BiH za 2002. godinu. Predlažem da ovo izviješće usvojimo.

Ko je za?

Zahvaljujem. Konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za usvojili ovo izviješće. Zahvaljujem i gostima iz Centralne banke.

Mi idemo na 13 pitanje.

Ad.13. Konzultacije o izvoru sudaca iz BiH u Evropski sud za ljudska prava u Strazburu

Kolegij Zastupničkog doma i Kolegij Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, na zajedničkoj sjednici, razmatrali su pitanja izbora sudaca iz BiH u Evropski sud za ljudska prava u Strazburu.

Za suca iz BiH u Evropski sud za ljudska prava u Strazburu, kandidirani su dr. Ljiljana Miović, dr. Zoran Pajić i gospodin Ahmed Žilić.

Na zajedničkoj sjednici Kolegij oba doma predložili su sljedeće zaključke:

1. Dom naroda i Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH podržavaju prijedlog da se za suca iz BiH u Evropski sud za ljudska prava u Strazburu kandidiraju: dr. Ljiljana Mijović, dr. Zoran Pajić i Ahmed Žilić.

2. Zadužuje se Vijeće ministara BiH da ubuduće propiše precizne procedure za nominiranje nacionalnih kandidata za članstvo u Evropskim institucijama, sukladno preporukama Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope.

3. Preporučuje se Predsjedništvu BiH ... predloži listu kandidata.

Otvaram raspravu. Ko želi govoriti o ovom pitanju? Budući da nema prijavljenih za raspravu, ja zaključujem raspravu i dajem na izjašnjenje ove zaključke. Ko je za ovakve zaključke?

Ko je za?

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno usvojili pročitane zaključke.

Time smo završili sa 13. točkom dnevnog reda.

Prelazimo na 14. točku dnevnog reda.

Ad.14. Zahtjev Vijeća ministara za ispravku tehničke greške u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu

Vijeće ministara je dostavilo zahtjev za ispravku tehničke greške u Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o državljanstvu, budući da je u proceduri donošenja zakona o izmjenama i dopunama zakona o državljanstvu BiH, na 6. sjednici Doma naroda došlo do tehničke greške.

Zastupnički dom je usvojio zahtjev Vijeća ministara. Vi znate o čemu se radi sitna pogreška – tehnička ispravka. Ja otvaram raspravu. Ko se želi javiti? Ne želi nitko. Predlažem da ovaj zahtjev ispravku tehničke greške usvojimo.

Ko je za?

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za, usvojili ispravku tehničke greške predmetnog zakona.

Prelazimo na 15. točku dnevnog reda.

Ad.15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o otvorenom nebu – predlagatelj Predsjedništvo BiH

Izveštaj nadležne komisije ste dobili. Zastupnički dom je dao suglasnost na ovaj ugovor. Ja otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Ako nema, gospodin Čengić u ime radnih tijela. Gospodine Čengiću, izvolite.

HASAN ČENGIĆ

Je li ima predlagač. Dakle, vrlo kratko. Ova ideja je vrlo stara preko 50 godina. Jedan broj zemalja joj se već pridružio, jedan nije. Bosna i Hercegovina je po odluci Predsjedništva BiH spremna da se priključi ovom procesu. Radi se jednostavno o tome da

prema ovom dokumentu BiH biva obavezna ostalim članicama potpisnicama ovog ugovora omogućiti u određenom vremenskom roku ili u nekim terminima unutar jedne godine zračno avionsko snimanje vojnih instalacija na prostoru BiH, kako bi dokazala da poštuje međunarodne konvencije, pravila, propise itd. Komisije je razmatrala ovo pitanje, ovaj dokument i dala saglasnost da se dokument u ovakvom tekstu usvoji. Naravno, ako drugi imaju pravo da čine

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu. Ima li još prijavljenih za raspravu? Ima li potrebe da predlagatelj obrazloži dodatno prijedlog. Mislim da nema. Zahvaljujem. Zatvaram raspravu. Predlažem da se izjasnimo i da damo suglasnost za ratificiranje ugovora o otvorenom nebu.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno usvojili, odnosno dali suglasnost za ratificiranje ovog ugovora.

Ad.16. Davanje suglasnosti za ratificiranje dopune Montrealskog protokola o materijama koje oštećuju ozonski omotač – London 29. lipnja '90. godine – predlagatelj Predsjedništvo BiH

Izveštaj nadležne komisije ste dobili. Zastupnički dom je dao suglasnost na ovaj protokol. Radna tijela, izvolite.

NADE RADOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, drage kolege, dame i gospodo,

Ustavno-pravna komisija doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, u skladu sa članom 79. stav 2. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, razmatrala je sljedeće materijale i to:

- Prijedlog odluke o ratifikaciji dopune Montrealskog protokola o materijama koje oštećuju ozonski omotač, London 29. juna 1990. godine, predlagач Predsjedništvo BiH;

- Prijedlog odluke o ratifikaciji dopune Montrealskog protokola o materijama koje oštećuju ozonski omotač – Kopenhagen 25. novembra 1992. godine, predlagач Predsjedništvo

- Prijedlog odluke o ratifikaciji izmjene Montrealskog protokola usvojenom na 9. sastanku stranaka, Montreal 17. septembra 1997. godine, predlagач Predsjedništvo, a obrađivač navedenih dokumenata je Vijeće ministara.

Ustavno-pravna komisija je jednoglasno prihvatila navedene prijedloge i upućuje ih u dalju proceduru Domu naroda na usvajanje.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Nadu Radoviću u ime Komisije ustavno-pravne. Gospodin Čengić u ime Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku.

HASAN ČENGIĆ

Kako stoje stvari gospodine predsjedavajući, ja ću vama dosađivati do 24. tačke dnevnog reda. A da ne bih bio toliko dosadan ja predlažem da odmah govori o ove tri naredne tačke dnevnog reda, jer se sve tri tiču ove deklaracije iz Montreala o zaštiti ozonskog omotača. Dakle, to je jedan dokument, koji je davno pokrenut, a onda kako se život razvija dalje, dolazi do dopune ove odluke novim odlukama, tako da smo mi u situaciji trenutno da je BiH odlučila i spremna da, faktički, tri dopune ove montrealske deklaracije usvojimo odjedanput. Naša komisija je razmatrala, kratko kazano, radi se o aktivnostima koje bi trebale pomoći da se smanji oštećenje ozonskog omotača kroz djelovanje industrije kroz proizvodnje, koje, inače, oštećuju taj omotač i naša komisija je predložila ovom domu, da sve tri ove, sva tri dokumenta ili amandmane, sva tri ova amandmana prihvati na ovoj današnjoj sjednici.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Evo, čuli smo prijedlog od izvjestilaca naših komisija, radnih tijela, dakle, da razmatramo pod ove tri tačke koje su definirale Montrealski protokol sa dopunama iz Kopenhatena i iz Montreala, da ... 25. studeni '92. i Montreal 17. rujna ... godine u jednoj tački. Mislim da se možemo složiti oko toga, jer se, zapravo na kraju odnosi na jedan isti dokument koji je dopunjavao dva puta.

Niko se ne javlja za raspravu. Mislim da i nemamo puno o tome raspravljati. Smatram da se možemo izjasniti o ovom i dati suglasnost za ratificiranje ovog protokola. Izjašnjavam se ko je za.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno ratificirali, dali suglasnost za ratificiranje Montrealskog protokola sa dopunama kako je rečeno. Zahvaljujem.

Time smo zvršili. Idemona sljedeću tačku dnevnog reda.

Ad.19. Davanje suglasnosti za ratificiranje ugovora o prijateljstvu i suradnji između BiH i Kraljevine Španjolske – predlagatelj je Predsjedništvo BiH

Izviješće nadležne komisije ste dobili. Zastupnički dom je dao suglasnost za ratificiranje ovog ugovora. Otvaram raspravu. Radna tijela. Izvolite gospodine Čengiću u ime Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, gospodine predsjedavajući, nećete se ljutiti radi stenograma da kažemo da smo maloprijasnijim glasanjem usvojili tačku 16., 17. i 18. Sve tri koje se tiču Montrealskog sporazuma.

A, što se tiče tačke 19. to je Ugovor o prijateljstvu i saradnji između BiH i Kraljevine Španije.

Naime, ovakvi ugovori više, da tako kažem, nisu u modi. To je nešto što je ranije vrlo bilo uobičajeno. Uglavnom sada obično zemlje kada su u pitanju bilateralni sporazumi sklapaju sporazume neposredno o određenoj temi ili određenom pitanju, ali kako je prijateljska Kraljevina Španija tražila i, faktički insistirala da mi sa njima potpišemo ovaj ugovor, jer je to, opet, s druge strane sa stanovišta Španije. Njihov je običaj da prvo potpisuju ovakav jedan generalni ugovor, a onda pojedinačne ugovore i, ako mi imamo već jedan potpisani ugovor sa Španijom, dakle, naša strana je, naravno prihvatio to, jer je Španija vrlo važna zemlja prijateljska i pokazala se takvom i u ratu i poslije rata u obnovi i, naravno, želimo da razvijamo dobre odnose, kako političke, tako i ekonomske. Španija je važna članica Evropske unije, a moramo nekako navijati da lobiraju za nas da što prije uđemo. Dakle, stav komisije je bio da se podrži ovakav ugovor, a da zatražimo sada od svih nadležnih organa da radimo na konkretnim ugovorima, kako bismo što više dobili ugovora koji će omogućiti bolju privrednu saradnju infrastrukturnu i svaku drugu.

Što se tiče ovog ugovora, dakle, on je opće naravi. Mi smatramo da ga ovaj dom može i treba ratificirati. Hvala.

VELIM JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Da li još neko želi govoriti u ime predlagača? Nema potrebe. Zahvaljujem. Idemo na izjašnjenje. Predlažem da damo suglasnost za ratificiranje ovog predmetnog ugovora.

Ko je za?

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za – dali suglasnost za ratificiranje Ugovora o prijateljstvu i suradnji između BiH i Kraljevine Španjolske.

Idemo na sljedeću tačku.

Ad.20. Davanje suglasnosti za ratificiranje sporazuma između BiH i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o unapređenju i zaštiti investicija - Predlagatelj Predsjedništvo BiH

Izvješće nadležne komisije ste dobili. Zastupnički dom je dao suglasnost za ratificiranje ovog sporazuma. U ime radnih tijela gospodin Čengić, Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, što se tiče ovog ugovora on je uobičajeni ugovor između dvije zemlje kad su u pitanju zaštita investicija. Sadržaj ugovora je potpuno identičan kao i sa ugovorima koje je BiH već ratificirala sa drugim zemljama. Nema ništa novo, a s druge strane svakako smo zainteresirani za ovaj ugovor, jer očekujemo da ćemo ubuduće imati sve bolju suradnju sa Ujedinjenim Kraljevstvom i Irskom i nadamo se da ćemo uspjeti zainteresirati njihove investitore, pa je ovo jedan od elemenata koji svakako mogu biti od koristi za buduće investicije iz tog prostora. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Želi li još netko govoriti? Niko se ne javlja. Zaključujem raspravu.

Predlažem da se izjasnimo i da damo suglasnost za ratificiranje ovog sporazuma.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za, dali suglasnost za ratificiranje sporazuma između BiH i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o unapređenju i zaštiti investicija.

Prelazimo na 21. točku dnevnog reda.

Ad.21. Davanje suglasnosti za ratificiranje Okvirnog sporazuma u slivu rijeke Save – Protokola o režinu plovidbe – predlagatelj Predsjedništvo BiH

Izviješće nadležne komisije ste dobili. Zastupnički dom je dao suglasnost za ratificiranje ovog okvirnog sporazuma. Ja otvaram raspravu. Pozivam nadležna tijela, gospodin Hasan Čengić u ime Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, ovaj sporazum je jedan zanimljiv sporazum, koji treba da omogući bolju saradnju država koje se nalaze na slinu rijeke Save. To su Slovenija, Hrvatska, BiH i sada Srbija i Crna Gora. Ovaj sporazum je relativno dugo dogovaran i razgovaran. Na kraju je usaglašen i potpisan, ali na našoj komisiji je posebno pažnju izazvala jedna činjenica, vezana za ovaj sporazum. A, to je, da sporazum spominje da će postojati sjedište ovih članica ovog ugovora, međutim, nije definirano mjesto gdje će to sjedište biti. Na početku naša zemlja je predlagala da to bude Brčko, što ima neku logiku, jer je Brčko jedina luka u BiH na rijeci Savi. Ostali su bili malo neodlučni na početku pregovora a onda su se pojavili apetiti svih pa je Srbija i Crna Gora predložila Beograd, poslije je Hrvatska predložila Zagreb, Slovenija je predložila Ljublanu i, zanimljivo je da je Ugovor potpisan bez donošenja odluke o sjedištu ovog udruženja.

Međutim, naša komisija je smatrala da je jako važno da se ovaj sporazum potpiše i, smatrali smo da je moguće da se naknadno dogovori sjedište, ali ono što je do sada već dogovoreno da se ratificira.

Iz tog razloga, dakle, mi smo predložili našim pregovaračima da probaju isposlovati ponovo da Brčko bude sjedište, ali ako ne bude Brčko sjedište, smatramo da je važno imati jedan ovakav ugovor i smatramo da danas Dom može ratificirati ovaj sporazum i, eventualno, insistirati preko nadležnih organa da se u nekom razumnom roku dogovori i ovo jedino preostalo i neriješeno pitanje, a to je sjedište ovog, sjedište komisije koja će voditi računa o implementaciji ovog dogovora.

U tom smislu, da možda izbjegnemo bilo kakvu diskusiju na Domu, mislimo da u ovom obliku je ovo prihvatljivo za BiH, jer su i svi drugi učesnici u dogovoru potpisali i ratificirali upravo ovakav tekst sporazuma. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Slažem se.

Evo, čuli smo i obrazloženja koja je gospodin Čengić dao. Naravno, da je interes BiH da se ovo potpiše, jer je, ne znam koliko je to poznato, ali, evo, područje sliva Save spada u najveća neuređena područja u smislu obrane od poplava i druga neuređena područja kad su u pitanju slivovi u Evropi i, očito, postoji potreba da se ovo regulira. Mislim da je ovo prvi korak. Ali, evo, nažalost, još uvijek mi ko mi, uvijek nešto fali. Dakle, nisu dogovorili gdje će biti sjedište ovog komiteta. Valjda će dogovoriti. Nadam se da će to, ipak, ići kako je zamišljeno.

Predlažem da damo suglasnost za ratificiranje ovog okvirnog sporazuma.

Ko je za?

Zahvaljujem i konstatiram da smo jednoglasno sa 11 glasova za dali suglasnost za ratificiranje Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save i Protokola o režimu plovidbe.

Ad.22. Davanje suglasnosti za ratificiranje Prijedloga odluke između BiH i Ukrajine o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija – predlagatelj Predsjedništvo BiH

Izviješće nadležne komisije ste dobili. Zastupnički dom je dao suglasnost na ovaj prijedlog odluke. U ime radnih tijela gospodon Čengić u ime Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku.

HASAN ČENGIĆ

Dakle, ovaj ugovor je identičan kao i prethodni ugovori o kojima smo se već danas izjasnili i svi ostali ugovori vezano za zaštitu investicija, recipročna zaštita investicija, ali, dopustite mi da vama članovima Kolegija sugeriram jednu stvar ubuduće kad budete radili dnevni red, ako je moguće da tačke koje imaju ovakve naslove grupirate

jedni do drugih. Pa, dakle, kad imate više ovih konvencija za ratifikaciju, vezano, npr. za strane investicije i trgovinu, da ih grupirate zajedno kako bi mogli odjedanput o njima odlučivati. Hvala lijepo. Smatramo da treba usvojiti.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Zahvaljujem na ovu sugestiju, prijedlog za Kolegij da vodi računa i o poretku točaka dnevnog reda.

Je li se još neko javlja za raspravu? Nema prijavljenih. Predlažem da se izjasnimo i damo suglasnost za ratificiranje Prijedloga odluke između BiH i Ukrajine.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno sa 12 glasova za dali suglasnot za ratificiranje Prijedloga odluke između Bosne i Hercegovine i Ukrajine o unapređenju i recipročnoj zaštiti investicija.

Točka broj 23.

Ad. 23. Davanje suglasnosti za ratificiranje trgovinskog sporazuma između BiH i Republike Indije – predlagatelj Predsjedništvo BiH

Predlagatelj je Predsjedništvo. U ime radnih tijela gospodin Hasan Čengić.

HASAN ČENGIĆ

Gospdoino predsjedavajući ako mi dozvolite ja bih opet sastavio 23. i 24. tačku dnevnog reda. Prvi Ugovor o trgovinskom sporazumom sa Republikom Indijom, a drugi sa Ukrajinom. Pošto se radi, ako dopustite dakle ja bih.

VELIMIR JUKIĆ

Jedno po jedno. Ipak su to odvojene države.

HASAN ČENGIĆ

Dogovoreno. Dakle, vrlo kratko. Ovaj trgovinski sporazum je uobičajen. Dakle sadrži sve odredbe kakve sadrže i druge odluke, odnosno drugi sporazumi trgovinski sa drugim zemljama bilateralno. On će naravno važiti sve dotle dok Bosna i Hercegovina ne postane punopravni član Svjetske trgovinske organizacije. Poslije toga vjerovatno će ostati kao ugovor, ali biće preuzet od strane ovoga općeg ugovora.

Ovdje nema ništa novo osim što ima jedna konstatacija koja je bolna, ali izgleda da je nema niko čuti drugi osim nas članova Doma. Ja ću je ipak izreći. Prethodna država čija je Bosna i Hercegovina bila član je prema informacijama imala godišnju razmjenu blizu milijardu dolara. Sa Indijom mi danas imamo nešto manje od milion dolara. Dakle radi se o tome da je Indija jedno veliko područje, jedno široko područje i može biti

definitivno atraktivno, bez obzira što Indija ima vrlo razvijenu proizvodnju u određenim stvarima, ali nema nikakve dileme da bi bosanska privreda mogla imati interesa za taj prostor. I očito bi privreda, Privredna komora, pa na neki način i Vijeće ministara morali uložiti znatno veći trud da nađemo puta i načina da se našim proizvodima, našim znanjem, uslugama i inženjeringom pojavimo na prostoru, tom ogromnom prostoru Indije. Dakle jednom tako važnom tržištu koje je jedinstveno uređeno, koje ima jedinstvene zakone i daje nevjerojatne mogućnosti saradnje. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Jel ima neko da se javlja za raspravu? Ne javlja se niko. Zaključujem raspravu.

Predlažem da damo suglasnost za ratificiranje predmetnog sporazuma.

Tko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno sa 12 glasova za dali suglasnost za ratificiranje Trgovinskog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Indije.

Prelazimo na 24. točku dnevnog reda. Ona glasi

Ad. 24. Davanje suglasnosti za ratificiranje trgovinskog ugovora između BiH i Ukrajine – predlagatelj Predsjedništvo BiH

Gospodin Čengiće ponovo u ime radnih tijela, predsjednik Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku.

HASAN ČENGIĆ

Dakle i ovaj ugovor je identičan ovom prethodnom ugovoru i ugovorima koje smo ranije prihvatili. Nema nikakvih novih odredbi i ponovo ista konstatacija koja je objektivno tužna. Ukrajina je zemlja s kojom možemo raditi i možemo razvijati puno bolje bilateralne odnose. Nažalost, nažalost mi uglavnom, ako pratimo štampu Ukrajinu znamo samo po onome što bi zvali nekom vrstom trgovine ljudima, a ni po čemu drugom, iako je to jedna zemlja koja dakle ima potencijal i s obzirom na naš nivo proizvodnje, na naš nivo tehnologija kojim vladamo sasvim sigurno postoji neuporedivo veći prostor za trgovinsku saradnju sa Ukrajinom od onoga što trenutno imamo.

Smatramo da ovaj sporazum treba ratificirati i nadamo se da će naša privreda naći puta za puno bolju saradnju ubuduće nego do sada. Hvala.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Čengiću. Je li ima neko za raspravu. Nema. Zaključujem raspravu.

Pozivam vas na izjašnjenje. Predlažem da damo suglasnost za ratificiranje ovog ugovora.

Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da je jednoglasno sa 13 glasova za data suglasnost za ratificiranje trgovinskog ugovora između Bosne i Hercegovine i Ukrajine.

Prelazimo na 25. točku dnevnog reda. Ona glasi

Ad. 25. Davanje suglasnosti za ratificiranje Prijedloga odluke o konsolidaciji duga po Pariškom klubu između Bosne i Hercegovine i Japana – predlagatelj Predsjedništvo BiH.

Je li imamo radna tijela? Gospodin Zoran Spasojević, predsjednik Komisije za administrativne i financijske poslove.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Evo ja ću ispred Komisije, mada smo mi ispred Komisije imali nekih problema, jutros smo to na brzinu morali da uvrstimo u dnevni red, tako da nismo bili baš, ni ja kao predsjedatelj, a ni članovi Komisije nismo bili baš upoznati sa ovim sporazumom, tako da, ja ću oprostite, ako šta bude izrekao kakav lapsus ili ako ne budem baš se dobro izrazio.

Ono što sam ja jutros razumio, to je da je Vlada Japana tražila kamatnu stopu od 8,5% za dug koji su uzimali, koji je uziman od Pariškog kluba, međutim jedan naš ministar u nekom periodu od 2000. godine, mislim radi se o ministru Kurtoviću, da je potpisao to, međutim to nije došlo do te realizacije tako da je to razvlačeno i dok nije to zajedno sa međunarodnom zajednicom svedeno na, da je kamatna stopa svedena na 1,86, time smo mi uštedili oko, odnosno 67% stim što je sredstva će biti do 2031.godine reprogramirana. Znači taj dug moćemo da sukcesivno vraćamo i mislim da je tu napravljen dobar posao i da treba ovaj sporazum sa Japanom po Pariškom klubu dati mu saglasnost na ratificiranje. Ništa drugo. Prva tranša treba da ide 1.6.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem gospodinu Spasojeviću. Gospodin Brka.

Evo ovo što smo išli ovako malo žurno. Upravo zato što su rokovi pritisli. Znači 25. ovog mjeseca je rok za potpisivanje, a već treba ići realizacija 1.6. Tako da smo stvarno pokušali biti ovog puta i operativni i odgovorni glede rokova, mislim da smo to i uradili.

Evo to je kratko obrazloženje. Ima li neko potrebe govoriti? Niko se ne javlja. Dajem na izjašnjenje.

Ko je za davanje suglasnosti za ratificiranje ovoga Prijedloga odluke? Ko je za? Zahvaljujem.

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje Prijedloga odluke o konsolidaciji duga po Pariškom klubu između Bosne i Hercegovine i Japana i time smo završili ovu današnju sjednicu.

Ja vam se još jedanput zahvaljujem svima na odzivu, radu. Očekujemo ubrzo i sljedeću sjednicu, jer smo ovih dana bili kritizirani od strane Vijeća Europe da ipak nedovoljno radimo.